

**AJKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTER**

☒ 8401 AJKA, Városháza Szabadság tér 12.
☎(88) 521-100 fax:(88) 212-794

**AJKAI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
JEGYZŐ**

☒ 8401 AJKA, Városháza Szabadság tér 12.
☎(88) 521-100 fax:(88) 212-794

Ügyszám: 5/151-7/2023.

Készítette: Péntek Magdolna irodavezető

Kupi Andrea Éva az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője

Tárgy: Beszámoló a 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

**ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2023. május 23-i ülésére**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. §. (6) bekezdése és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 170/A. §-a alapján, a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról évente, május 31-ig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia. Ezt követően az értékelést meg kell küldeni a gyámhatósági feladatkörben eljáró Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának.

A Gyvt. 94.§. (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekétkeztetés, gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde, gyermekek átmeneti gondozása: helyettes szülő;) valamint a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott hatósági intézkedések (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása) biztosítják.

1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA:

A népesség-nyilvántartás adatai szerint **2023. január 1. napján** a városban lakó-és tartózkodási hellyel rendelkezők száma 27.020 fő, amelyből **0-18 éves korosztály** száma **4192 fő**, ebből a 0-14 éves korosztály 3045 fő, a 15-18 éves korosztály 1147 fő.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA:

2/1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult különféle kedvezmények (gyermekétkeztetés, pénzbeli támogatás) igénybevételére.

2022. december 31. napján 81 gyermek volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, melyből 3 fő nagykorú.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők részére két alkalommal (augusztus és november hónapban) összegű pénzbeli támogatás kerül kiutalásra, melynek összege minden évben a költségvetésről szóló törvényben kerül meghatározásra. A rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményre való jogosultságot szerzők alapösszegű támogatásban részesülnek (6.000.- Ft/gyermek), a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot szerzők emelt összegű támogatásban részesülnek. (6.500.- Ft/gyermek). 2022. évben alapösszegű támogatásban 91 fő, emelt összegű támogatásban 131 fő részesült, a részükre kiutalt pénzbeli ellátás összege mindösszesen 1.397.500.-Ft volt, melynek 100%-át a központi költségvetés biztosította.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kapcsolódik a gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása. 2022. december 31. napján hátrányos helyzetű 35 gyermek 17 családban (a szülő alacsony iskolai végzettsége miatt), halmozottan hátrányos helyzetű 9 gyermek, 6 családban (mindannyian a szülő alacsony iskolai végzettsége és a szülő alacsony foglalkoztatottsága miatt) volt.

2/2. Egyéb pénzbeli vagy természetbeni juttatások:

2015. március 1. napjától bevezetésre került a *települési támogatás*, melynek biztosítása az önkormányzat feladata saját költségvetése terhére. Ezzel összefüggésben az önkormányzat képviselő-testülete megalkotta a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló - 5/2015. (II.27.) számú - rendeletét. Ezt követően az új önkormányzati rendelet szabályai szerint a képviselő-testület *települési támogatást* nyújthat a szociálisan rászoruló személynek:

1. a) a *lakhatáshoz kapcsolódó kiadások* viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött *tartósan beteg hozzátartozójának ápolását végző személy részére*,
- c) a *gyógyszer-kiadások* viseléséhez,
- d) a *lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére*,
2. továbbá a *rendkívüli élethelyzetbe került, létfenntartási gonddal küzdő személyek részére* (akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, többletkiadások –így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához stb... kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak).

2022. évben átlagosan havonta 41 család részére folyósítottunk rendszeres települési támogatást (lakhatási, gyógyszer vagy ápolási támogatás formájában) összesen 2.235.110-Ft összegben.

Azoknak a családoknak, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át, gyermekét egyedül nevelő szülő esetén a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250 %-át és a család nem rendelkezett a Gyvt-ben meghatározott vagyonnal, az önkormányzat iskoláskorú gyermekeik részére tanszervásárlási támogatást nyújtott. Augusztus hónapban hirdettük meg, kifizetése szeptember hónapban történt. 15 család 24 gyermeke számára érkezett kérelem. 24 gyermek részére, gyermekeként 10.000 ft-os összegben, összesen: 240.000 Ft.- támogatást nyújtottunk.

Ellátások rendkívüli élethelyzetben:

Az 5/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás adható annak a személynek, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, ha

- a) családjában vagy több személyből álló háztartásában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át,
- b) egyedül élő személy vagy gyermekét egyedül nevelő törvényes képviselő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át nem haladja meg.

Elsősorban azokat a személyeket indokolt települési támogatásban részesíteni, akik önmaguk illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező nem várt többletkiadások- így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár

elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások- vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az önkormányzat fentiek figyelembevételével 2022. évben összesen 28 család részére állapított meg rendkívüli települési támogatást 1.167.671 Ft.- összegben.

2022. évben az önkormányzat 65 szociálisan rászoruló család részére biztosított tűzifát (családonként 2 m³) a téli tüzelőhöz.

2/3. Gyermekétkeztetés megoldásának a módja:

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, az óvodában illetve az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban nyújtott étkezésre. Iskolai étkezésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi és személyi térítési díjat a gyermekvédelmi törvény szabályozza. A gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. A személyi térítési díjat a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának valamint a normatív kedvezmény figyelembe vételével kell megállapítani.

2015. szeptember 1. naptól megváltozott a gyermekvédelmi törvény erre vonatkozó szabályozása. A módosítás értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- nevelésbe vették,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át.

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;

c) azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- nevelésbe vették, vagy
- utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A fent felsorolt jogosultságok alapján a szülők nyilatkozatot nyújtanak be. Ennek következtében 2015. szeptember 1-től az ingyenesen étkezők száma jelentősen megnövekedett.

Kedvezményben részesülők adatai:

2022. évben 367 általános iskolai oktatásban résztvevő gyermek után a szülő a térítési díj 50%-át fizette, 829 gyermek szülője mentesült a térítési díj fizetése alól, melyből 135 gyermek bölcsődei ellátásban, 627 gyermek óvodai ellátásban, 67 gyermek pedig általános iskolai oktatásban résztvevő gyermek volt.

2016. január 1. nappal lépett hatályba a Gyvt. 21/C. §-a, amely a települési önkormányzat számára kötelezővé tette a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára a szünidei déli meleg főétkezés biztosítását. Ajka Város Önkormányzata az ellátást a Városi Intézmények Működtető Szervezetén keresztül a tavaszi, nyári és őszi szünetben a Hungasz ZRt. éttermében, a téli szünetben pedig a Szociális Szolgáltató és Gondozási Központon keresztül biztosította. A tavaszi szünetben 8 fő, a nyári szünetben 15 fő, az őszi szünetben 0 fő, a téli szünetben pedig 3 fő vette igénybe az étkezést.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA:

3/1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ intézményen keresztül biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal illetékességi területén, Ajka és Öcs településeken biztosította a szociális segítőmunkát.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenysége az Ajkai Járás településeire (Ajka, Halimba, Öcs, Szóc, Úrkút, Nyirád, Városlőd, Kislőd, Magyarpolány, Farkasgyepű és Csehbánya) terjed ki.

Személyi feltételek:

Intézményünk létszám-előirányzata megfelel a jogszabályi minimum előírásoknak, engedélyezett szakmai létszámunk 32,4 fő: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 10 fő, Család- és Gyermekjóléti Központ 12,4 fő, Házi segítségnyújtás 10 fő. Az intézmény élén intézményvezető áll, szakmai munkáját helyettesíti, aki ellátja a Család- és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egység koordinációs feladatait. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egység vezetését 05.31. napjáig az intézményvezető látta el, 06.01. napjától vezető családsegítő megbízására került sor. A Házi segítségnyújtást vezető gondozó irányítja.

A VEMKH Foglalkoztatási Osztályával kötött szerződés alapján 1 fő közfoglalkoztatott látja el a takarítói feladatokat.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény fénymásoló készülékkel, számítógépekkel, nyomtatókkal, laptopokkal, fax készülékkel, projektorral, fényképezőgéppel, videokamerával, mobiltelefonokkal rendelkezik,

valamint két személyautó segíti a feladatellátást. A házi segítségnyújtás gondozónői számára 1 db kerékpár biztosított.

A székhely - Móra Ferenc utcai épület - akadálymentesítésére lenne szükség. A Sport u. 2/c-ben az esztendőzserék, valamint keddenként az óvodai és iskolai szociális segítők végzik adminisztrációs tevékenységüket.

Az intézmény működéséről:

Fontosnak tartjuk, hogy szolgáltatásainkat a lakosság, a társintézmények minél szélesebb körben ismerjék meg. Az intézményünkről készített információs anyagot folyamatosan frissítjük, melyet közzétettünk intézményünk honlapján. A lakosságot programjainkról, szolgáltatásainkról a helyi újság és média segítségével is informáljuk. A Klienseinket személyesen, illetve a váróhelyiségben lévő információs táblára kihelyezett plakátokon keresztül is tájékoztatjuk. Az Ajkai járásban működő szolgálatokat szolgáltatásainkról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról folyamatosan tájékoztatjuk.

Az új gondozási esetek elosztása, aktuális információk, feladatok megbeszélése, illetve problémás esetek feldolgozása céljából minden szakmai egységnél rendszeresen tartunk megbeszéléseket, konzultációkat.

Szakmai tevékenységünk **belső ellenőrzése** folyamatba építetten, az „Ellenőrzési terv” szabályainak megfelelően történik.

Pályázatok:

- Hajléktalanokért Közalapítvány a 2021/2022. időszakra, utcai szociális munka biztosítására - 20 fő személy vonatkozásában - beadott pályázatot 1.520.e. Ft. összeggel támogatta, 2021.11.01-től kezdődően, mely 2022.04.30-án lezárult.
- Hajléktalanokért Közalapítványhoz a 2022/2023. időszakra, utcai szociális munka biztosítására beadott pályázat nyertes volt, a pályázott összeg 1.470.e. Ft.
- A Veszprém Megyei Önkormányzat pályázatában, együttműködő partnerként KEF működtetésére 1 M Ft. támogatási összeget nyertünk el.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Esetek száma:

Alapfeladataink - szociális segítőmunka biztosítása

Gyermekes gondozott családok	Ajka (gyermek szám)	Öcs (gyermek szám)	Összesen: (gyermek szám)
- alapellátás	316	1	317
- védelembe vétel	97	0	97
- nevelésbe vétel	36	0	36
- utógondozás	0	0	0
Összesen:	449 gyermek (219család)	1 gyermek (1 család)	450 gyermek (220 család)

2022. március 4-én az Ukrán háborús menekültekkel kapcsolatos feladatok ellátására „**Beilleszkedést segítő munkacsoport**” alakult, melynek az intézményvezető lett a vezetője. Folyamatos volt a lakosság tájékoztatása mind a menekültek fogadásával, ellátásával, mind az adományok felajánlásával kapcsolatban. A VEMKH Ajkai Járási Hivatala, valamint Ajka Város Önkormányzata felé egész évben heti kétszeri jelentési kötelezettséget teljesített intézményünk a

menekültekkel kapcsolatban. 1 főnek eseti segítségnyújtás keretében rendszeresen adományt közvetítettünk, 1 család vonatkozásában - többszöri ügyintézással - lakhatás, ügyintézés, étellemezés és iskoláztatás terén nyújtottunk segítséget, 3 család vonatkozásában rendszeres segítségnyújtás igénye merült fel, ezért szociális segítőmunka kezdeményezésére került sor, melyek az év során megszüntetésre kerültek eredményesség, valamint illetékesség hiánya miatt.

A gyermekes családokon kívül **49 időszerű, egyedülálló**, gyermektelen pár vonatkozásában biztosítottak szociális segítőmunkát a családsegítők. 145 esetben indult új gondozás és 158 esetben szűnt meg a szociális segítőmunka a problémák eredményes kezelése, együttműködés hiánya, illetve illetékesség hiánya miatt.

Ügyfélforgalom az elmúlt évben Ajkán 10324, Öcs településen 5 volt, melybe beletartoznak a látogatások, információnyújtások, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtások, esetkonferenciák, esetmegbeszélések, adományközvetítések és konzultációk is. A klienseket a Gyermekjóléti Szolgálat hivatalos helyiségeiben fogadtuk, valamint otthonukban kerestük fel. Az év folyamán Ajkán 2027, Öcs településen 1 **családlátogatást** tettünk.

A családsegítők 29 alkalommal szerveztek **esetkonferenciát**, 151 alkalommal vettek részt a Központ esetenedzsere által szervezett esetkonferenciákon. A VEMKH Ajkai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályán a családsegítők 8 alkalommal vettek részt hatósági tárgyaláson. Eseti segítségnyújtást 2141 alkalommal, 255 személynek nyújtottak.

A Szolgálathoz 33 alkalommal érkezett megkeresés olyan család vonatkozásában, akikkel intézményünk előzőleg nem állt kapcsolatban, melyből 25 környezettanulmány készítésére való felkérés volt. A megkeresések egy része egyszeri intézkedéssel zárult, viszont voltak olyan esetek, melyben rendszeres kapcsolattartás, nyomon követés volt indokolt, ezért szociális segítőmunka kezdeményezésére került sor.

A Központ felkérése alapján **mediációs** eljárásban 1 család volt érintett, viszont a felek között a megegyezésre való hajlandóság hiánya miatt a mediáció lefolytatására nem került sor.

„Segítséggel Könnyebb” Alapítvány Családok Átmeneti Otthona 15 család esetében - akikkel előzőleg nem álltunk kapcsolatban - tájékoztatta a Szolgálatot a befogadásról. Az intézményben az év során több alkalommal fordult elő ágyi poloska, így ezen időszakokban nem tudtuk látogatást tenni és szolgáltatásainkat biztosítani az intézményben, azonban a család nyomon követése megvalósult.

Illetékességi területünkön kívül eső ügyekben 19 alkalommal kaptunk jelzést, tájékoztatást. A jelzéseket az illetékes szerveknek továbbítottuk, valamint a jelzést tevőt tájékoztattuk a jelzés továbbításáról.

Jelzőrendszer működtetése

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 9.§ (3) alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (jelzőrendszer) működtetése.

Az Éves Szakmai Tanácskozás megtartására a koronavírus járvány miatt kialakult veszélyhelyzet következményeként személyes részvétel mellőzésével, online formában került sor. A jelzőrendszeri tagoktól beérkezett beszámolókból összegzést készítettünk, melyet valamennyi tagnak megküldtünk véleményezésre. Az összefoglaló megvitatására az online szakmaközi megbeszéléseken is adtunk lehetőséget, azonban a tagok részéről nem volt hozzászólás. A jelzőrendszeri tagok által a tanácskozásra készített beszámolók alapján elkészítettük az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet. A terv tartalmazza az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket, az éves célkitűzéseket, a településekre vonatkozó célok elérését, valamint a hatékonyság javítása érdekében tervezett lépéseket.

Ajka és Öcs településekre vonatkozóan 2022. évben hat alkalommal, 2022.03.29., 04.26., 05.31., 09.27., 10.25. és 11.29. napján, személyes részvétellel tartottunk szakmaközi megbeszélést. A megbeszéléseken a részvételi arány csökkenő tendenciát mutat, annak ellenére, hogy a témák a jelzőrendszeri tagok által elkészített beszámolóik javaslatai alapján kerültek kiválasztásra. 03.29. napján az ASZIK Bercsényi Miklós Tagintézményegységéből Berecz Ottilia gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tartott előadást intézményükről és a gyermekvédelmi tevékenységeikről, tapasztalataikról, majd interaktív szerepjáték következett a családsegítők és a jelenlévő tagok bevonásával. 04.26-án tartott szakmaközi megbeszélésen intézményünk pszichológusa, Horváthné Németh Veronika tartott előadást „Az asszertív kommunikáció” témájában. 05.31-én a veszprémi Gyermek- és Ifjúságpszichiátria munkatársai voltak a meghívott előadók. Illésné Vörös Szilvia klinikai szakpszichológus bemutatta intézményüket, gyakorlati munkájukat és előadást tartott „Nehéz válások hatása a gyermek fejlődésére” témában, dr. Gubányi Tímea gyermekpszichiáter pedig „A gyermekbántalmazás felismerése, megelőzése” témában. 09.27. napján a Gondos Panni Szociális Központtól Kántás Erzsébet fogyatékosügyi tanácsadó adott tájékoztatást a fogyatékosügyi tanácsadás szolgáltatásáról. Bemutatkozott a „Segítségel Könnyebb Alapítvány” Családok Átmeneti Otthona intézményének új vezetője, Szélessy Balázs Bálint és tájékoztatást adott intézményükkel kapcsolatban, valamint intézményünk munkatársa, Fekete Marcella óvodai és iskolai szociális segítő beszélt a nyári gyermekfelügyelet tapasztalatairól. 10.29-én a VIMSZ Védőnői Szolgálattól Takácsné Oszkó Éva védőnő mutatta be a védőnői tevékenységet a várandós kismamáktól az iskoláskorig, valamint a Városi Bölcsődétől Johanideszné Szöllősi Veronika Virág intézményvezető tartott előadást „Kisgyermekgondozás és nevelés a bölcsődében” témában. 11.30. napján a tagok aktív részvételével került sor a közös munka tapasztalatainak, a társintézmények együttműködésének megbeszélésre, valamint a résztvevők által képviselt intézmény munkájába való betekintésre. Tapasztalataink alapján a megbeszéléseken való részvétel, az érdeklődés egyre alacsonyabb, annak ellenére, hogy a jelzőrendszer tagjai, a területen dolgozó szakemberek találkozására a városban kizárólag a szakmaközi megbeszélés nyújthatna lehetőséget. Közös gondolkodásra, megoldási javaslatok megbeszélésére itt kerülhetne sor, kevesen motiváltak, többek egyéb elfoglaltságra hivatkozva maradnak távol. A jelzőrendszeri tagok részére az őket érintő információkról, képzési lehetőségekről e-mailen is rendszeresen tájékoztatást adtunk. Javaslatok megtételét rendszeresen kérjük, melyre általában kevesektől érkezik visszajelzés.

Intézményünk alapfeladata **Öcs településen** a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítása. A családsegítő Szöllősi Tibor falugondnokkal tart kapcsolatot a lakóközösség helyzetével kapcsolatban. 2022. évben - jelzés érkezése miatt - 1 család vonatkozásában került sor rendszeres kapcsolattartásra szociális segítőmunka keretében. December 21-én a Faluházban a 18 éven aluli gyermekek cipősdoboz ajándékokat kaptak, a gyermekeket nevelő és a településen élő rászoruló családok tartós élelmiszeradományban részesültek. Az ajándékok átadására kis ünnepség keretében került sor.

A településen a jelzőrendszeri tagok között az együttműködés nagyon jó, a községben élők számára sok esetben helyi szinten tudják megoldani a felmerülő nehézségeket, a lakók szükségleteire irányulóan. A község életében meghatározó jelentőséggel bírnak a civil szervezetek tevékenységei is.

A Szolgálathoz az év során összesen **210 jelzés érkezett** (Ajka: 209, Öcs: 1), 45 alkalommal volt szükség a hatályos jogszabályoknak megfelelően a jelzést tevő adatainak zártan történő kezelésére, mivel a jelzés elhanyagolásról/bántalmazásról szólt.

Adományozási tevékenység

- 2022. év során 9 alkalommal (02.16., 03.31., 05.11., 06.01., 07.06., 08.10., 09.14., 10.12., 11.09.) szerveztünk „**Gyermekruha és játék börzét**”, melyen 184 fő vett részt.
- A Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött megállapodás keretében az ALDI áruházból folyamatosan, munkanapokon szállítunk el élelmiszer adományt (péksütemények, zöldség-gyümölcs, és egyéb termékek pl. tejtermékek), melyet rászoruló családjaink számára még aznap ki is osztunk. Összesen **15786 kg élelmiszeradományt** kaptunk, **10.074.632 Ft. értékben**, melyből egész évben folyamatosan 194 magyar és 4 ukrán család részesült, ebből 1 család él Öcsön. Több alkalommal, a város különböző településrészein élő rászoruló családok részére személyesen juttattuk el az adományokat, illetve az utcán élő hajléktalan embereket is elláttuk élelmiszerrel.
- A **Napsillag Kft. márkói** raktárából 11 alkalommal (02.18., 03.10., 04.01., 05.18., 07.05., 07.14., 09.27., 10.10., 11.03., 12.05., 12.23.) kaptunk adományt, összesen: 159,22 kg élelmiszert, 451,31 kg tisztító/tisztálkodási szert, 56 db játékot, és 16 db egyéb cikket (pl. tepsi, méceses).
- 2022. évben a **Segítséggel Könnyebb Alapítványtól** 7 alkalommal kaptunk adományt, összesen 209 kg élelmiszert, 20 db babaápolási szert és 170 db tisztító/tisztálkodási szert, melyet összesen 115 család között osztottunk ki.
- A **Fuchs Tojás Kft-től** 04.01. napján 90 db tojást kaptunk, melyből a húsvéti rendezvényen kreatívkodtunk, 12.12-én pedig 1008 db tojást, melyet a karácsonyi ünnepség után 66 család részére osztottunk ki.
- 95 fő **magánszemélytől** kaptunk 1093 kg ruhát, 10 kg élelmiszert, 9 db babaápolási terméket, 47 db tisztálkodási/tisztítószert, 11 db bútort, 81 db játékot, 17 db gyógyászati kelléket, 50 db háztartási cikket, 6 csomag tanszert, 96 db könyvet, 10 db paplant, 3 db elektronikai cikket és 5 db egyéb terméket.
- A közterületen kihelyezett Ételdobozt rendszeresen feltöltöttük élelmiszerrel, összesen 17 alkalommal, majd 2022. szeptemberben az Ételdoboz eltávolításra került.
- **Munkatársaink gyűjtöttek adományt** 04.08-09. napjain az Ecofamily üzletében, összesen 136 kg élelmiszert, 70 kg tisztítószert, 21 db tisztálkodási terméket és 3 kg egyéb terméket; valamint az Élelmiszerbank karácsonyi gyűjtésének keretében 11.18-19-20. napjain az ALDI áruházban 659,79 kg élelmiszert.
- **FC Ajka** 631 kg élelmiszerrel és 57 db új játékkal támogatta karácsonyra a rászorulókat.
- Az **Ajkai Járásbíróság** 41 kg élelmiszert, 10 kg ruhát és 3 db tisztálkodási szert ajánlott fel.
- A **Katica Óvoda** 8 kg élelmiszert és 2 db tisztálkodási szert adományozott.
- Az **MSZP Ajkai Szervezete** 18 kg élelmiszert és 5 kg ruhát ajánlott fel.
- **Molnár Gábor Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI** 105 db telefontokot ajánlott fel.
- Egy **veszprémi vállalkozó** 25 db fenyőfát adományozott.
- **Fellpack Kft.** 200 db ingvállas táskát adott térítésmentesen az adományok csomagolásához.
- A húsvéti délutánon, 04.13-án 55 család kapott adományt.
- A Családi nyárbúcsúztató délutánon, 08.23-án 38 család részesült adományban.
- Krízis élelmiszeradományban 21 magyar és 4 ukrán állampolgár részesült összesen 43 alkalommal.

- Ukrán állampolgárok részére 153 kg élelmiszer, 13 db babaétel (üveges, tápszer), 138 kg ruha, 35 db babagondozási kellék, 34 db tisztálkodási szer, 30 db játék és 13 db ágynemű (paplan, párna, takaró, ágybetét), valamint egy háztartási kellék érkezett összesen 12 fő adományozótól. Az adományokból 5 ukrán család részesült.
- Bolgárkert felajánlásából heti rendszerességgel összesen 1350 kg gyümölcs és zöldség adomány érkezett, melyből 84 család 233 alkalommal részesült.
- A Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetétől 11 alkalommal kaptunk adományokat. Összesen 722 kg élelmiszeradományban részesült 92 ajkai és 1 öcsi család; 103 csomag pelenka adományban részesült 26 ajkai kisgyermekes család.
- 2022. decemberében 359 cipősdoboz felajánlás érkezett, az Agóra téren felállított Manó Műhely adománygyűjtő helytől 139, egyéb szervezettől 185, magánszemélyektől 35.
- A gondozott gyermekek 5 alkalommal, 2022.10.19., 11.02.,11.16.,12.07. és 12.21. napján tartott csoportfoglalkozásokon péksütemény és üdítő adományt kaptak.
- A karácsonyi rendezvényen december 13-án 112 család részesült tartós élelmiszeradományban, a családok gyermekei cipősdobozadományban.

Csoportos és közösségi programok:

- **Húsvétváró játszóházat** szerveztünk 04.13. napján. A rendezvényen 55 család vett részt. A résztvevők a húsvéti népszokásokról, jelképekről, szimbólumokról hallhattak történeteket, felidézésre kerültek az ismereteiket a húsvéti szokásokról. A gyerekek közül volt, aki locsolóverset mondott. Az érdeklődők számára kreatív foglalkozás keretében lehetőség nyílt tojásfestésre, ajtódísz készítésére, színezésre. A gyerekek játékokat, mesekönyveket választhattak maguknak. A családokat szendviccsel, gyümölcscsel, üdítővel vendégtük meg, távozáskor tisztítószer és tartós élelmiszer csomagot kaptak ajándékba.
- **„Élet a kamaszkorban” csoportfoglalkozást** szerveztünk gondozott gyermekek számára. Az 5 alkalmas foglalkozáson - 10.19.,11.02.,11.16.,12.07.,12.21. napjain – alkalmanként 6-9 fő vett részt. A prevenció foglalkozásokon gyerekek péksütemény és üdítő adományt is kaptak.
- **Nyárbúcsúztató délutánt** szerveztünk a családoknak a szeretet jegyében 08.23-án. Állomásokat kialakítva kicsik-nagyok, anyukák-apukák közös játékokban vehettek részt, valamint rejtvényt fejtettek, fűszernövényeket ismertek fel, kreatív foglalkozáson könyvjelzőt és órarendet készíthettek. Az állomások elnevezései, pl. összefogás, türelem, jókedv, remény, szeretet is a család, mint legkisebb szeretetegység is tükrözte a hasznosan együtt töltött idő fontosságát, minőségét. A vetélkedőt követően vendéglátásra került sor, a legmagasabb pontszámot gyűjtő család gyümölcs-zöldség aprítót, az óvoda, alsó és felső tagozatos gyerekek közül korcsoportonként 3 fiú, 3 lány értékes ajándékot kapott. Két különdíj, lego és futóbicikli is gazdára talált. A programot követően tartós élelmiszer, játék, édesség, tisztító- és tisztálkodószer adományban részesültek a résztvevők.
- **Esélyegyenlőségi napon** vettünk részt 09.16-án, a Kossuth Parkban, ahol a legkisebbeknek ügyességi feladatokkal, a nagyobbaknak fejtörőkkel és totókkal készültünk.
- **Mikulás ünnepségen** vettünk részt az Agóra téren 12.05-én, ahol kreatív foglalkozásba vontuk be a gyerekeket, munkatársunk volt a Mikulás.
- **Jótekonysági mozit** szerveztünk 12.15-én, ahol 21 család (60 fő) vett részt, a gyerekek pattogatott kukoricát kaptak.

- **Karácsonyi ünnepséget** tartottunk az Ajkai Kampusz nagytermében 12.13-án. A vírushelyzet miatt két év kihagyás után várva várt rendezvényünk nagyon jó hangulatban telt. A családokat szalancukorral fogadtuk, majd a köszöntők elhangzását követően a gondozott gyerekek műsora következett. Zene karácsonyi zenei összeállítással hangolódunk a közelgő ünnepre Pék Attila és felesége, valamint Kovács Viktor lelkész segítségével. Az ünnepség után a családok tartós élelmiszeradományban, a gyermekek cipősdoboz és játékadományban részesültek.
- **Őcs településen** a Faluházban 12.21-én a 18 év alatti gyermeket nevelő és a rászoruló családok részére tartottunk tartós élelmiszerből álló adományosztást. A gyermekek cipősdobozadományban részesültek.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

Alapfeladataink

Az év során 103 család 174 gyermeke esetében indult új kapcsolatfelvétel; 91 család 158 gyermekét illetően szűnt meg az esetmenedzseri tevékenység a problémák eredményes kezelése, nagykorúvá válás, illetve illetékesség hiánya folytán.

A hatósági intézkedéssel érintett családokat a Gyermekjóléti Központ hivatalos helyiségeiben fogadtuk, otthonukban kerestük fel, illetve a VEMKH Ajkai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya, a VEMKH Sümegi Járási Hivatal és a VEMKH Devecseri Járási Hivatal tárgyalásain valósultak meg találkozások. Az év során összesen 355 esetkonferenciát szerveztünk, 126 esetben vettünk részt gyámhivatali tárgyaláson. 41 esetben olyan ügyben érkezett jelzés, melynek során illetékesség hiánya miatt nem tudunk eljárni.

Az esetmenedzserek tevékenysége hatósági intézkedések szerinti bontásban az Ajkai Járás településein:

Település	Összes eset 2022. évben		Ebből az alábbi intézkedéssel érintett gyermekek száma						
	Család	Gyerekek	Védelembévételek	Ideiglenes hatályú elhelyezés	Nevelésbe vétel	Utógondozás	Családba fogadás	Kapcsolat-ügyelet	Egyéb hatósági intézkedés
Ajka	73	248	112	9	65	6	2	6	48
Csehbánya	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Farkasgyepű	2	2	-	-	1	1	-	-	-
Halimba	5	8	7	1	-	-	-	-	-
Kislőd	12	29	12	-	13	2	-	-	2
Magyarpolány	3	6	5	-	-	-	-	-	1
Nyirád	11	18	10	-	4	-	1	1	2
Őcs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szóc	3	4	3	-	-	-	-	-	1
Úrkút	4	7	5	-	1	-	-	-	1
Városlőd	4	11	8	-	-	-	-	-	3
Összesen:	117	333	162	10	84	9	3	7	58

Járási szinten biztosított speciális szolgáltatások:

Kapcsolattartási ügyelet: 4 család 5 gyermeke, 21 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást. 1 család 1 gyermeke véglegessé vált gyámhatósági határozattal rendelkezik, azonban a szülő a gyermeket nem hozta el egy alkalommal sem. 3 alkalommal fordult elő, hogy 2 család 3 gyermekénél a szakemberek jelen voltak, de valamelyik fél nem jelent meg. 2 alkalommal fordult elő 2 család esetében, hogy a szakemberek jelen voltak, azonban a család részéről senki nem jelent meg. A szolgáltatást a járás településein – Ajka város kivételével – a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok családsegítő munkatársai biztosítják, az érintettek igényeinek megfelelően.

Utcai (lakótelepi) szociális munka: Az év során felügyelet nélkül csellengő, utcán kallódó gyermekkel nem találkoztunk.

Kórházi szociális munka: A szolgáltatás biztosítása a Magyar Imre Kórházzal, valamint a Veszprém Megyei Önkormányzat Tüdőgyógyintézetével (Farkasgyepű) kötött együttműködési megállapodások alapján történik. A szakember minden hónapban telefonon, illetve személyesen konzultált a kórházi összekötőkkel.

Készenléti szolgálat: Az elmúlt évben 9 szakmai jellegű hívás érkezett a készenléti telefonra, melyek kapcsán a krízishelyzetben lévők tájékoztatásban részesültek, illetve a hívást fogadó szakemberek szükség szerint továbbították a segítségkérő jelzését a megfelelő szakemberhez.

Tapasztalataink alapján a munkaidőn kívül elérhető telefonhívások leggyakrabban nem krízishelyzethez kapcsolódnak, gyakran általános tájékoztatás miatt keresik a munkatársakat.

Pszichológiai tanácsadás: A folyamatosan biztosított tanácsadás keretében 63 fő kapcsán történt segítségnyújtás 41 ügyfélfogadás keretében.

Fejlesztőpedagógiai tanácsadás: A folyamatosan biztosított tanácsadás keretében 45 fő kapcsán történt segítségnyújtás 80 ügyfélfogadás keretében.

Családkonzultáció, családterápia: Az elmúlt évben a családkonzultációra, családterápiára nem került sor.

Jogi segítségnyújtás: Az igénybe vevő ingyenes kaphat segítséget beadványszerkesztésben, vagy ügyvédi eljárásban. A személyesen biztosított szolgáltatás 11 alkalommal valósult meg, amit összesen 53 fő vett igénybe.

Mediáció: Az elmúlt évben 1 mediációs felkérés érkezett.

Szociális diagnózis: A szolgáltatást biztosító esetmenedzser 1 településen 23 fővel foglalkozott.

Óvodai és iskolai szociális munka: Az óvodai és iskolai szociális segítők az Ajkai Járás valamennyi a köznevelési és közoktatási intézményét ellátják, beosztás szerint, általában heti egy alkalommal felkeresve egy-egy óvodát, iskolát.

- **Óvodai tevékenység:** A segítők előre betervezett csoportfoglalkozásai szervesen illeszkedtek az intézmények nevelési tervébe. A mindig ugyanazon időben kezdődő foglalkozások a rendszerességet hangsúlyozzák a gyermekekben. Heti rotációban, minden csoportba eljutottak a programok.

Az óvodás gyermekek esetében inkább a csoportos tevékenységben való részvétel a jellemző, valamint a gyermekek különböző élethelyzetekben történő megfigyelése, majd elsődlegesen az észlelt problémák óvodapedagógusokkal való egyeztetése.

- **Általános iskolai tevékenység:** Az általános iskolák sokrétűsége miatt a feladatok is igen sokszínűek. A pedagógusok általában előre egyeztetett terv szerint irányítják a szakemberekhez a különböző problémákkal küzdő gyerekeket. Jellemzően nem megfelelő iskolai viselkedés miatt, de a tünet mögött a tinédzserekre jellemző problémák széles skálája húzódik. A pedagógusok a tanórák között megkeresik a segítőt és elmondják a tanulók problémáival kapcsolatban dilemmáikat, melyek családi nehézségekből és magatartásproblémákból adódnak. A segítőknek az iskolaőrökkel is jó a kapcsolata,

előfordul, hogy ő irányítja a segítőhöz azokat a gyermekeket, akik konfliktushelyzet, magatartásprobléma miatt segítségre szorulnak.

A gyermekek már ismerik a segítő munkatársakat, egyre többen keresik fel őket saját elhatározásra, illetve előfordul, hogy a pedagógusok, iskolaőrök irányítják célzottan a problémás eseteket. A gyermekek általában kortársakkal, önismerettel kapcsolatos nehézségekkel, valamint családi problémák miatt keresik fel a segítőket.

- *Középiskolai tevékenység:* A legkülönbözőbb problémákkal fordultak a segítőkhöz a diákok, többnyire ezek az iskolai életükhöz kapcsolódóak pl.: szorongás, tanulási nehézségek, konfliktus pedagógussal, valamint egymással. Több esetben előfordult, hogy megosztották a családon belüli problémáikat is pl: szülők közötti veszekedés, válás, veszteség, anyagi nehézségek, elhanyagolás abban a formában, hogy a szülő nem fordít elég figyelmet gyermekére. Az év során több pedagógus is megkereste a segítőket diákjaival kapcsolatban előforduló problémák miatt pl.: hiányzás, osztályon belüli konfliktus, kirekesztés. A problémák megoldására legtöbbször elég volt a segítő beszélgetés heti rendszerességgel, illetve több esetben szakember bevonására is szükség volt pld: családsegítő, pszichológus.

Adorjáné Jeczuska Nikolett és Horváth Eszter óvodai és iskolai segítőik az elmúlt évben az alábbi témákban és intézményekben biztosítottak prevenciók csoportfoglalkozásokat az intézményvezetők kérésére:

- Az Ajkai Eötvös Loránd – Kossuth Lajos Általános Iskolában 5 alkalommal,
- a Csodavár Általános Iskolában 5 alkalommal és
- a Hauser Lajos Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában Úrkúton 6 alkalommal „Iskolai bántalmazás – Bullying – Cyberbullying” témában, valamint
- az Ajkai Bródy Imre Gimnáziumban „Az internethasználat veszélyei, cyberbullying” témában 3 alkalommal.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása

Az ajkai járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatok jelzőrendszeri munkájának koordinálása céljából az intézményvezető járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat lát el. A család- és gyermekjóléti szolgálathoz érkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti jelentés készül, a tanácsadó figyelemmel kíséri a megtett intézkedések tartalmát. A járás család- és gyermekjóléti szolgálataihoz összesen 304 jelzés érkezett, melyből Ajka 209, Öcs 1; Ajkai Járás települései: Halimba 21, Nyirád 14, Szóc 9; Úrkút 13; Városlőd 6, Kislőd 30, Magyarpolány, Farkasgyepű és Csehbánya településekre vonatkozóan nem érkezett jelzés.

A járás család-és gyermekjóléti szolgálatai számára 10.05-én tartottunk eszmegbeszélést, melyen valamennyi szolgálat képviseltette magát. Telefonos konzultációt folyamatosan biztosítottunk.

A VEMKH Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya számára november hónapban küldtünk írásos értékelést az Ajkai Járás jelzőrendszeri munkájáról.

3/2. Gyermekek napközbeni ellátásának, átmeneti gondozásának biztosítása:

Az önkormányzat a három éven aluli gyermekek **napközbeni ellátását**, szakszerű gondozását a **Városi Bölcsőde** fenntartásával biztosítja a rászorulóknak. A bölcsőde épülete 1978-ban épült, azóta több változás történt. 2021. évben a „TOP-1.4.1-19” pályázat keretében megvalósuló bővítési munkálatok által nyerte el mai formáját, így a 98 férőhelyes bölcsődei ellátást nyújtó intézményünk 126 férőhelyessé bővült.

A bölcsőde a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek nevelését, gondozását, figyelembe véve a szülők igényeit. Alapfeladatként nyújtott ellátás esetén egy gyermek napi gondozási ideje a tizenkét órát nem haladhatja meg. Évente –a nevelési év elején- felmérést készítünk, és a szülők igényeihez igazodva állapítjuk meg a bölcsőde nyitvatartási idejét. Intézményünk nyitvatartási ideje: 5.20–tól 16.45-ig.

Tárgyi feltételek

Bölcsődénkben öt gondozási egység található, ebből *10 csoportban*, csoportonként *12-12 gyermek*, egy csoportban pedig *14 gyermek* alapellátása biztosított. A gondozási egységek mindegyikéhez külön-külön bejárat áll a szülők rendelkezésére.

Az egységek azonos alapterületű helyiségekkel rendelkeznek, a tárgyi felszereltségük szakmailag tudatosan tervezett „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei” című módszertani kiadványban előírtaknak megfelelnek.

Az egyes egységek struktúrája két csoportszobából, egy fürdőszobából, elkülönítéből, átadóból, babakocsi tárolóból áll, amely az udvarral van összeköttetésben, ahol a szülők is be tudnak jutni az intézménybe.

A *csoportszobák* déli fekvése világos, napfényes környezetet, a berendezések gyermekközpontú, hangulatos, esztétikus, otthonos légkört biztosítanak a gyerekeknek. A gyermekek játékeszközei az életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlettségei szintjeiknek megfelelően vannak összeválogatva és elhelyezve a csoportban. A játékok, eszközök beszerzésekor figyelünk arra, hogy a gyermekek minél több tevékenység eszközeihez hozzájussanak, a módszertani levél útmutatásait figyelembe véve.

A *fürdőszoba* két csoporthoz és az *átadóhoz* közvetlenül kapcsolódik, így a gyermekszobában játszó gyermekek a kisgyermeknevelő számára halló- és látótávolságra vannak. Az itt elhelyezett berendezési tárgyak a gyermekek méretéhez és fejlettségi szintjéhez igazodnak és a gyermekek gondozását, önállóságra nevelését segítik. Az eldobható pelenkát, törülközőt, kenőcsöt a szülők hozzák a gyermekük számára. Intézményünk törölközőt, ágyneműt és fésűt biztosít.

Az *átadó* barátságos légkörrel fogadja a bölcsődébe érkező gyermekeket és szüleiket. A gyerekek számára jellel ellátott szekrények, polcok biztosítják a ruhák, cipők és egyéb használati tárgyak tárolását.

A csoportszobákból közvetlenül a *teraszra*, majd a *játszókertbe* is ki lehet jutni, ahol az udvaron történő játék és mozgás lehetősége biztosított. A játszóterek egymástól elkülönítettek, így a gyerekek az ismerős társakkal játszanak együtt, amely nagymértékben hozzájárul a gyerekek biztonságérzetéhez. A játszóudvarokhoz az EU-s szabványnak megfelelő *homokozó* és *letelepített csúszda* is tartozik.

A bölcsőde rendelkezik *labdafürdővel*, amely a gyermeknek egyszerre adja meg a mozgás és az érzékelés lehetőségét. Az egyensúlyérzékük fejlődik, erősödik az idegrendszerük, kialakul a testtudatuk, a szem-kéz koordinációjuk fejlesztésére is kiváló, valamint a szín- és formafelismerésüket is segíti.

Az intézményben folyó nevelő-gondozó munka színvonalát emeli a *saját konyha*, ahol a Szociális Szolgáltató és Gondozási Központ ételmezési részlege, ételmezésvezető és dietetikus által összeállított étlap alapján, HACCP rendszerben biztosítjuk a kisgyermekek étkeztetését. A nyersanyag beszállítása, nyersanyag kiszabot alapján történik. Az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló EMMI rendelet 37/2014. (IV. 30.) határozza meg.

Bölcsődénk rendelkezik még a kisgyermeknevelők számára *kisgyermeknevelői szobával*, *ebédlővel*, *mosodával*, *raktárral*, *irodával*, *öltözőkkel*, *játszószobával*, *sószobával*.

Az intézmény személyi feltételei

2021. szeptember 01-től engedélyezett létszám: 32,2 fő

Szakmai tevékenységet ellátók: 22 fő (21 fő kisgyermeknevelő + 1 fő intézményvezető helyettes)

- Intézményvezető: 1 fő
- Bölcsődei dajka: 5 fő
- Mosó-vasalónő: 1 fő
- Szakácsnő: 2 fő
- Konyhalány: 1 fő
- Bölcsődeorvos: 0,2 fő

Összesen: 32,2 fő

Dietetikus: megbízási szerződésben foglaltak szerint, havi 4 órában (1 óra/hét) látja el kijelölt feladatait az étlaptervezés során.

Szakedzők iskolai végzettség szerinti megoszlása (intézményvezető, intézményvezető helyettes kisgyermeknevelő, kisgyermeknevelő, bölcsődeorvos):

Szakedzők végzettség szerint	Létszám
Csecsemő és kisgyermeknevelő BA	7 fő
Csecsemő- és gyermeknevelő, gondozó	6 fő
Csecsemő- és kisgyermeknevelő, gondozó	6 fő
Kisgyermekgondozó, nevelő	7 fő
Szakedzőnő	1 fő

Felvételek alakulása 2022. évben

A bölcsődei férőhely iránti igényt minden év április 30. napjáig szükséges jelezni a családoknak az intézmény felé. Az igényjelzés egy ún. Bölcsődei előjegyzési lap kitöltésével történik, amely nyomtatvány elérhető a bölcsődében, kitöltése néhány percet vesz igénybe. Az igényjelzés során tájékoztatást kap a szülő a felvételi értesítés várható időpontjáról, illetve a felmerülő kérdések röviden megválaszolásra kerülnek.

A bölcsődei jelentkezés elbírálásának menete

Az óvodai beiratkozást követően azoknak a gyermekeknek a megüresedő férőhelyével tud az intézmény tervezni, akik augusztus 31. napjáig betöltik a 3. életévüket.

Azon gyermekek esetében, akik szeptember 1. és december 31. napja között töltik be 3. életévüket, a Szülő nyilatkozata alapján maradhat a következő év augusztus 31.-éig vagy a szülő dönt a gyermeke óvodai beiratásáról. Tapasztalataink szerint, amennyiben felvételt nyer a gyermek, rendszerint augusztusban történik egyeztetés az óvodával a kezdés időpontját illetően, ami a legtöbb esetben október, november, december hónapokra esik. Az így megüresedő helyekkel a bizonytalanság miatt a júniusi kiértékelések során még nem tervezünk. Ezekre a helyekre csak abban az esetben értesítjük ki a várakozókat, ha már a távozó gyermekek esetében biztos időpontokkal számolhatunk.

Május hónapban összesítésre kerülnek a megüresedő férőhelyek és ezekre a helyekre kerülnek kiértékelésre a bölcsődei ellátásra igényt benyújtó családok. Május hónapban telefonon felvesszük a kapcsolatot a jelentkezőkkel, hogy továbbra is igényt tartanak-e a férőhelyre, mert tapasztalataink szerint gyakoriak az igényvisszavonások. Ezek leggyakoribb oka: költözés, nem tud, vagy nem akar visszamenni dolgozni az édesanya, kistestvér születése.

Ezt követően a gyermekvédelmi törvényben foglaltaknak megfelelően vizsgáljuk az előnyben részesíthető igényt benyújtókat, így egy jelentkezési sorrendiséget (ki mikor adta be igényét),

valamint az előnyben részesítést is szem előtt tartva állítjuk össze a felvételt nyert gyermekek névsorát.

A felvétel során előnyben kell részesíteni:

- a munkavállaló szülők gyermekeit
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket
- a három vagy több gyermeket nevelő család gyermekét
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket
- védelembe vett gyermeket

A bölcsődének június 30. napjáig van tájékoztatási kötelezettsége a felvétel eredményéről. A szülő e-mailes kiértékelést kap igénye elbírálásáról, mind a sikeres felvételtől vagy az esetleges elutasításról is. Mindkét esetre vonatkozóan csatolásra kerülnek a tájékoztatók a szükséges teendőkről, illetve egy átfogó, előzetes intézményi tájékoztató a bölcsődei ellátás jellemzőiről, sajátosságáról.

2022. évben június 09. napján került sor a kiértékelésekre, ekkor első körben 55 fő gyermek sikeres felvételéről döntött az intézmény. Nem volt elutasítás. Gyakori tapasztalat, hogy az előzetes telefonos megkeresés ellenére még ilyenkor is előfordul, hogy néhány esetben visszamondják a jelentkezést.

2022. december 31. napjáig összesen 65 fő gyermek felvételére került sor, tehát a kiértékeléseket követően további 10 gyermek felvételére volt lehetőségünk, amelynek oka között a férőhelyvisszamondás, illetve az őszi folyamán további szülők döntöttek az óvodai nevelés mellett.

2023. januárjában folytatódott a gyermekek felvétele, így ebben a hónapban összesen 9 fő kisgyermek érkezett, valamint szükséges volt megkezdeni a 14 fős csoportok kialakítását is. Ez jelenleg két gyermekcsoportot érint. A jelenlegi állás szerint 3 fő kisgyermeket fogadhatunk 14 fős csoportba, a férőhelyek egyeztetése megtörtént.

Az intézmény kapacitását tekintve ez azt jelenti, hogy az év hátralévő részében csak akkor tudunk új gyermeket fogadni, amennyiben valaki visszamondja az ellátását.

A felvételi eljárás során az április 30-áig beérkező igényeket vizsgáljuk, tapasztalataink szerint nagyjából erre az időpontra annyi fő jelentkezik, ahány főt tudunk is fogadni. Ezt követően nem zárul le a jelentkezés lehetősége, egész évben fogadjuk az igényeket és visszamondott férőhelyekre a később jelentkezőknek is van lehetősége bekerülni.

A várható létszámok alakulását április 30. napja után, az év hátralévő részében is folyamatosan követni kell, a változások és az új igények megjelenése miatt. Amennyiben számukra nem tudunk férőhelyet biztosítani, várólistára kerülnek, és a fent említett okokból felszabaduló férőhely esetén felvesszük a kapcsolatot a családdal és felvételre kerülhetnek.

A felvételi eljárás következő lépcsőfokaként július első hetében egyeztetjük a szülőkkel a gyermekek beszoktatásának időpontját. Minden szülővel külön egyeztetünk, figyelembe véve az anya várható munkába állásának időpontját. Finoman összehangolt művelet ez, hiszen találkoznia kell az egyéni igényeknek és az intézményi szempontoknak is. Az időpont egyeztetés alkalmával megkapja a szülő a kitöltésre váró nyomtatványokat, tájékoztatást kap gyermeke csoportbeosztásáról, valamint az augusztusi évkezdő szülői értekezlet időpontjáról.

A beszoktatásokat szeptembertől december elejéig ütemezzük, valamint január hónapra. Rendszerint ekkora már az utolsó férőhelyekre várjuk a gyermekeket vagy az utolsó férőhelyeket egyeztetjük, amennyiben visszamondás történik.

Augusztus hónapban az évkezdő szülői értekezletek első részében az intézményvezető adja át a szükséges információkat a bölcsődei ellátásról, beszoktatásról, Házirendről, Szülői Érdekképviseleti Fórum munkájáról, feladatáról, panaszkezelés módjáról, majd ezt követően a csoportok kisgyermeknevelővel kötetlen beszélgetésre, csoporttal való ismerkedésre van lehetőség.

A beszoktatásokat a szakmai szabályoknak megfelelően végezzük, időtartama 10 nap vagy indokolt esetben minimum egy hét (szülői igényt figyelembe véve).

A gyermek bölcsődei adaptációja minden esetben az édesanya vagy hozzátartozója jelenlétében, együttműködésével történik. Amennyiben az édesanya már dolgozik és nincs lehetősége részt venni az első napokon a bölcsődében, más hozzátartozó is elláthatja ezt a feladatot (édesapa, nagyszülő). A beszoktatás során kiemelt hangsúlyt kap a fokozatosság elve, a gyermek egyéni igényeinek megismerése, figyelembevétele, amely alapjául szolgál az egyéni bánásmód csoportban történő kialakításának. Célunk az érzelmi biztonság, az elfogadás alapjainak megteremtése, amely hozzásegítheti a gyermeket a megváltozott környezethez való alkalmazkodásában.

A beszoktatás következő lépcsőfokaként kisgyermeknevelőink egyeztetnek a szülőkkel az esedékes családlátogatásokról, amely abban az esetben valósulhat meg, amennyiben a szülő hozzájárulását adja.

2022. őszén már volt lehetőségünk megtartani a látogatásokat, melyhez a családok többsége hozzájárulását adta.

2022. évi felvételi létszámadatok

A 2021. év őszén induló két új bölcsődei csoportunkat, az adott évben nem volt lehetőségünk feltölteni, így a folyamatos jelentkezéseket figyelembe véve a 2022-es év első felében folyamatosan fogadta a bölcsőde az újonnan érkezőket.

2022. évben felvett összes gyermek (összesített adat): 98 fő

Hónap	Felvett gyermek	Távozó gyermek
Január	4 fő	1 fő
Február	8 fő	1 fő
Március	4 fő	-
Április	9 fő	3 fő
Május	6 fő	-
Június	1 fő	2 fő
Július	1 fő	4 fő
Augusztus	7 fő	59 fő
Szeptember	25 fő	6 fő
Október	12 fő	-
November	19 fő	2 fő
December	2 fő	1 fő
Összesen	98 fő	79 fő

Dátum	Beíratott gyermekek száma
Január 31.	96 fő (2 fő korai fejlesztésre jogosult)
Május 31.	118 fő (4 fő korai fejlesztésre jogosult)
Augusztus 31.	122 fő (4 fő korai fejlesztésre jogosult)
December 31.	112 fő (3 fő korai fejlesztésre jogosult)

A 2022-2023-as nevelési évre, az előző nevelési évről 55 gyermek maradt a bölcsődében, amelyből szeptember, október, november és december hónapban további 9 fő gyermek kezdte meg az óvodai nevelést.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A kisgyermeknevelő feladata, hogy személyiségével és szakmai tudásával együttesen a gyermek számára azt az érzelmi biztonságot nyújtó környezetet teremtsen meg, amely testi, értelmi, érzelmi fejlődéséhez szükséges.

Ehhez nélkülözhetetlen a család és a bölcsőde jó kapcsolata. Az új nevelési év megkezdésekor tapasztalhatóan nagy az izgalom a bölcsődébe kerülő szülők között, számos megválaszolásra váró kérdés foglalkoztatja őket: „Jó helye lesz-e a gyermekemnek”?

A belső bizonytalanságot tovább fokozza az adaptáció időszaka alatt jelentkező elválasztási nehézség, sírdogálás, mely nagy megterhelést ró szülőre, gyermekre egyaránt. Az így kialakuló, gyakran hónapokra elhúzódó nehéz időszakok során kifejezetten fontos a bölcsőde és a szülők között kialakuló fokozott kapcsolattartás.

A kapcsolattartás során törekszünk a személyes interakciókra, hogy minden esetben szülő és kisgyermeknevelő is hozzájuthasson mindazon információhoz, mely a gyermek otthoni és bölcsődei ellátásához, kiegyensúlyozott fejlődéséhez szükséges, törekedve a kompetenciahatárok tiszteletben tartására.

A rendszeres napi találkozás a szülőkkel a jó kapcsolat egyik alappillére, ahol alkalom adódik a gyermekekről szóló információk átadására, az esetleges problémák megbeszélésére.

A koronavírus okozta veszélyhelyzet időszaka nagymértékben átalakította, illetve leszűkítette a szülőkkel való kapcsolattartás lehetőségét, melyet még a tavalyi év első felében tapasztalhattunk. S bár ekkora már visszatérhettünk az ellátás normál menetrendjére, de több bölcsődei program elmaradt vagy más formában került megtartásra.

A tavaszi időszak alatt megtartásra kerültek az ilyenkor esedékes szülői értekezletek, illetve a nyár folyamán szerveztünk egy bölcsődei családi délutánt, melyre az ellátásban részesülő gyermekek családjait fogadtuk. Közös játékkal, kézműveskedéssel, arcfestéssel, csillámtetoválással, egészséges nassolnivalóval kedveskedtünk vendégeinknek.

Kapcsolattartási formák:

- reggeli bevétel, délutáni hazaadás (a gyermekkel kapcsolatos legfontosabb információk hangzanak el; étkezés; alvás; egyéni szükségletek; gyermekkel történt legfontosabb események)
- szülői értekezlet (évkezdő szülői értekezlet, tavaszi szülői értekezlet)
- szülőcsoportos beszélgetés
- családi délutánok (gyermeknap, családi délután)
- fogadóóra (vezetővel, kisgyermeknevelővel egyaránt, előzetes időpont egyeztetés alapján)
- családi füzet

A Szülői Érdekképviselői Fórum működése

A bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére a 1997. évi XXXI törvény alapján intézményünkben „Érdekképviselői Fórum” működik. A Fórum tagjai a gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül öt fő (gondozási egységenként 1 fő szülői képviselő, amelyből egy fő szülő választás alapján elnök), a dolgozók közül egy fő, a fenntartó képviselőjében egy fő.

A Szülői Érdekképviselői Fórum alakuló ülése 2022. évben március 10. napján került összehívásra. Az év során nem fordult szülő az Érdekképviselőhöz.

Térítési díj

Ajka Város Önkormányzatának 29/2013. (XII.16.) önkormányzati rendelete határozza meg az intézményi térítési díjat, valamint szabályozza az intézményi térítési díj megállapításának szabályait.

2022. évben a térítési díj összege Ft/nap (az élelmezési nyersanyag-norma -4-szeri étkezés+ÁFA- val növelt összege):

Étkezéstérítési díjváltozások	Fizetendő térítési díj
2022. január 01-től augusztus 31-ig	450 Ft/nap
2022. szeptember 01-től december 31-ig	565 Ft/nap
2023. január 01-től	735 Ft/nap

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj **100%-át normatív kedvezményként** kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - nevelésbe vették
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át.

A fent felsorolt jogosultságok alapján a szülők Nyilatkozatot nyújtanak be. Az ingyenes étkezés lehetőségéről az évkezdéskor a szülők tájékoztatása megtörténik, illetve mindenki kézbe kapja a szükséges Nyilatkozatot, az elhangzó információkkal kiegészítve van lehetősége a mérlegelésre a jogosultságot illetően. A Nyilatkozatok az egész év során elérhetőek a bölcsőde irodájában, illetve az Üzenő falakon, szülői értekezleten is megtörténik a szülők ismételt, évközi tájékoztatása is.

Az év során összes ellátott gyermek száma: 190 fő

Ebből fizetős étkező összesen: 55 fő

Ingyenes étkezők száma: 135

Jogosultság jogcíme	Létszám
1 főre jutó jövedelem alapján	96 fő
családjában tartósan beteg gyermek után	2 fő
tartósan beteg gyermek után	13 fő
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján	6 fő
három vagy több gyermek a családban	18 fő

Kitűzött nevelési célok a 2021/2022-es nevelési évre

- Elsődleges célunk az egészségmegőrzés, mind az ellátottak, mind a dolgozók körében. Ezt megfelelő kommunikációval, a családokkal való együttműködéssel, és az egészség megóvásának érdekében hozott szabályokkal törekszünk biztosítani.
- Továbbra is célunk az egészséges életmódra nevelés. A nyugodt légkör biztosításával olyan elfogadó környezetet teremtünk a gyermekek számára, amely optimális a testi, lelki és szociális fejlődéséhez. A családokkal együttműködve, pozitív mintát nyújtva számukra, az egészséges táplálkozás, a szabad levegőn tartózkodás lehetőségeit közvetítve törekszünk egészséges, kiegyensúlyozott, boldog gyermekek nevelésére.
- Célunk a környezeti nevelés, a fenntarthatóság közvetítése. Programjainkkal és kezdeményezéseinkkel bevonjuk a családokat a környezetvédelem és környezet megóvásának folyamatába.

- Célunk a Szakmai Programunkban megfogalmazott célkitűzések, tematikus programok megvalósítása, minőségi, magas szintű szakmai munka végzése céljából.
- Nevelési év végén a Szülői elégedettség mérése.

További célok:

- A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
- A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, a család erősségeire építve, a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtése.
- A szocializáció biztosítása az életkor, az egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Az intézmény rövidtávú stratégiai céljai

- Célunk az egészségvédelem, egészségmegőrzés minden körülmények között.
- 6 fő pályakezdő kisgyermeknevelő dolgozik intézményünkben, az ő beilleszkedésük segítése kiemelt célunk, figyelemmel kísérjük munkájukat, támogatjuk fejlődésüket, közben átadjuk értékeinket, normáinkat.
- A gyermeknevelési szabadságról visszatérő kisgyermeknevelők segítése a család és a munka összeegyeztetésében, a munkába való zökkenőmentes visszatérésben.
- Továbbra is célunk, a nyugdíjba és gyermeknevelési szabadságra távozó kollégák helyére elhivatott, a szakmai fejlődésre nyitott kisgyermeknevelők alkalmazása.
- Kiemelt célunk, hogy csökkenjen a dolgozók körében a fluktuáció, ezt a kedvezőbb munkafeltételekkel kívánjuk elérni. A munkavállalók és a munkáltató érdekeit is szem előtt tartó családbarát intézkedések, jó gyakorlatok kialakítására törekszünk.
- Célunk az infrastruktúra folyamatos megújítása, igazodás az új generációk igényeihez, a megújult bölcsődék tárgyi feltételeinek folyamatos modernizálása, a meglévő kialakítások átgondolása.
- A bölcsődénk megfelelő kihasználtsága érdekében a férőhelyeket minél hamarabb próbáljuk feltölteni, hónapokig nem tartunk fent üres férőhelyet, kizárólag csak a beszoktatási terv miatt.
- Tervezzük az intézményben történő belső ellenőrzési rendszer szervezettebb keretek között történő működtetést. Hangsúlyt helyezünk a bölcsődevezetők és kisgyermeknevelők dokumentációjának pontos vezetésére, a kisgyermeknevelők szakmai munkájának, nevelőgondozó tevékenységének figyelemmel kísérésére, a hiányosságok feltárására és kiküszöbölésére a minőségi ellátás biztosítása érdekében.
- A bölcsődék dokumentációjának vezetése 2021. szeptember 1-vel megváltozott, ez feltételezi a kisgyermeknevelők informatikai eszköztárának kialakítását. Minden bölcsődei csoportban szükséges volna, hogy laptopok álljanak rendelkezésre a fejlődési naplók elektronikus vezetéséhez.

Szakmai munka a 2022. évben

Az év első negyedévében még a koronavírusos megbetegedések nagyban meghatározták, befolyásolták munkánkat. A tavaszi időszak már javulást mutatott, így az év második felében törekvéseink fő irányvonala, hogy a több éve megszakadt szakmai munkánk ritmusához, menetrendjéhez visszatérjünk.

Célunk a színvonalas szolgáltatás nyújtása, egészséges, biztonságos környezet, stabil érzelmi háttér biztosítása, a szülői kompetenciák erősítése, tanácsadás és segítségnyújtás a gyermekük nevelésében, a családi élethelyzetek kezelésében.

Ahhoz, hogy az ellátás során a családok igényeit, elvárásait jól megismerhessük, a 2022/2023. nevelési év végén tervezzük a szülői elégedettség felmérését. Ezek az információk segíthetnek professzionális, a szülői szükségleteket szem előtt tartó, magas színvonalú szakmai munka tervezésében és végzésében. Mindezek ismeretében tudjuk a következő nevelési év munkatervét elkészíteni, célkitűzéseinket meghatározni.

Szakmai munka monitorozása, ellenőrzése

A szakmai munka színvonalának emelését belső ellenőrzéssel törekszünk javítani. A belső ellenőrzések legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelői-gondozói tevékenység hatékonyságának mérése, a pedagógiai munka minőségének fejlesztése, eredményessége, a helyi nevelési programban meghatározottak megvalósítása. A dokumentumok, szakmai munka, munkarend, munkafegyelem ellenőrzése az alkalmazottak munkájának értékelése az intézmény zavartalan működése érdekében szükséges.

Az intézmény bővítési munkálati során nem csak a férőhelyszám bővítéséről szükséges szót ejteni, hanem a dolgozói létszám bővüléséről is. A bővítés pályakezdő kisgyermeknevelők, valamint egy fő bölcsődei dajka felvételére adott lehetőséget. A kapacitásbővítés egyben azzal is járt, hogy a már kialakult munkaszervezésünket, munkafolyamatainkat is felül kellett vizsgálni és új gyakorlatokat kialakítani.

Az intézmény életében történő változások, átalakulások több pozitív újdonságot is magával hoztak, ugyanakkor nehézségektől sem volt mentes ez az időszak:

- bölcsődei dajkák munkafolyamatainak átszervezése, műszakbeosztások, szaktársak össze-, valamint újra szervezése
- új dajkák betanítása
- minden gondozási egységre pályakezdő kisgyermeknevelő érkezett, valamint az új gondozási egység indításához 2021. őszén minden szárnyon meg kellett bontani a már kialakult kisgyermeknevelő párokat.

A sok változás magával hozta, hogy az osztályokon, eltérő és más jellegű szakmai kérdések, dilemmák jelentkeztek a munka során, így az év elejétől gondozási egységekre bontva szerveztünk szakmai megbeszéléseket. Ezt a gyakorlatot az év hátralevő részében is folytattuk, így a megbeszéléseknek, a személyes beszélgetéseknek köszönhetően kiegyensúlyozott szakmai munkavégzés valósult meg.

A bölcsődei dajkák esetében is ezt a tematikát folytattuk.

Bölcsődék Napja alkalmával (április 21.) nem rendhagyó módon ünnepeltünk. A csapatépítés, az egymás jobb megismerése céljából, az új dolgozók beilleszkedésének segítését is megcélözva egy kirándulást szerveztünk a Jókai bánya szabadidős területére. Itt a dolgozókkal közösen eltöltöttünk egy délelőttöt, ahol a hangsúly a kötetlen beszélgetésen és kikapcsolódáson volt.

Munkatársi értekezleten munkaterülettől függetlenül minden dolgozónk részt vett.

Az év során egy alkalommal volt szükséges írásbeli figyelmeztetést adni kisgyermeknevelő részére, amely magával hozta a munkaidő alatti telefonhasználat felülvizsgálatát és a gyermekek fotózását a szülő számára.

Jelenleg a kisgyermeknevelő a szülő hozzá járulásával készíthet fotót a gyermekről, amelyet beragaszt a gyermek családi füzetébe. Ezt követően a fotókat a telefonból törölni kell, valamint nem továbbíthat fotót más formában sem szülőnek, sem más egyéb személynek.

Intézményi szinten egységesítettük, hogy egy gyermekről hány darab fotót/milyen alkalomkor készíthetnek a gyermekkel foglalkozó saját kisgyermeknevelők.

A továbbiakban szükséges volt egyeztetni a szülőkkal való kapcsolattartási formákat is.

A hivatalos kapcsolattartási formák mellett, az utóbbi időben égető probléma lett a szülőkkal való messengeren zajló kommunikáció. Gyakori tapasztalatunk volt, hogy munkaidőn kívül, akár

éjszaka is, hétvégeken felkeresték messengeren a kisgyermeknevelőket, ami egy idő után tarthatatlan mértéket öltött, így ez is szabályozásra került.

A hivatalos kapcsolattartási formák betartása, betartatása hosszútávon csak következetes szakmai munkával tartatható be, amelyet az intézmény egészére vonatkozó feladatnak szükséges tekintenünk.

A fotókészítés lehetőségeinek szabályozását, valamint a szülőkkel történő lehetséges kapcsolattartási formák, az augusztusi szakmai értekezleten került egyeztetésre a kisgyermeknevelőkkel.

A továbbiakban a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltaknak megfelelően ismételt tájékoztatást kezdeményeztem a munkaidőben történő telefonhasználatról.

A 2022-es évben a dolgozók munkaköri leírásának felülvizsgálata, időbeni aktualizálása megtörtént.

Az év hátralevő részében a szakmai munkát, a bölcsődei ellátás minőségét veszélyeztető körülmény, magartatás, mulasztás nem volt tapasztalható.

Gyermekvédelem

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról meghatározza a jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket és feladataikat. A 15/1998 (IV.30) NM rendelet esetszabványok tartását írja elő a jelzőrendszer tagjai számára. A tavalyi év során szakmaközi megbeszélések közül egy alkalmon nem volt képviselte dolgozó a bölcsődét. A megbeszéléseken rendszerint az intézményvezető és a lehetőségek szerint több bölcsődei dolgozó is részt vett.

A tavalyi év során folyamatos kapcsolatot tartott az intézményünk az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ szakembereivel bölcsődés kisgyermekkel és családjaikkal illetően.

Leggyakrabban megtapasztalt problémák köre:

Anyagi, életviteli:

A 2022. év őszén egyre inkább tapasztalhattuk, hogy megnövekedett az bölcsődei férőhelyek iránti igény, egyre több édesanya szeretne visszamenni dolgozni anyagi okokra hivatkozva. Itt kiemelném, hogy az intézménybe egyre több hátrányos helyzetű, rossz anyagi körülmények között élő család is igénybe kívánja venni az ellátást.

Estükben az anyagi problémák mellett megjelennek az életviteli problémák is. Gyakori tapasztalat, hogy munkahelyüket nem tudják megtartani, gyermekük bölcsődébe járása rendszertelen.

A rendszertelenségből, rendezetlenségből fakadóan a megadott időpontokat nem tudják betartani, a Házirendhez, intézményi rendhez való alkalmazkodásuk nehézségekbe ütközik a tájékoztatások ellenére is.

Tapasztalhatóan gyermeküket szeretik, ugyanakkor a róluk való gondoskodás gyakran felületes (gyermek ápoltsága, ruházat tisztasága, méretbeli problémák, pelenkás bőrfelület tisztántartásának hiánya, nem megfelelő bőrápolás).

Családi, párkapcsolati:

Egyre több az intézmény látóterébe kerülő olyan család, ahol az édesanya vagy az édesapa egyedülálló szülőként igényli gyermeke bölcsődei ellátását. Rendszeres tapasztalat a két szülő közötti kapcsolat rendezett lezárásának hiánya, illetve a gyermek elhelyezésének tisztázatlansága.

Nevelési hiányosságok:

Tapasztalataink szerint a „nevelési hiányosságok”, mint probléma egyre nagyobb számban előforduló jelenség.

A bölcsődébe kerülő gyermek esetében az intézményes ellátásba kerülés, a csoporthelyzetben való létezés, a másokkal való együttélés az első megtapasztalás a világról. Ahhoz, hogy egy bölcsődei csoport kiegyensúlyozottan tudjon működni, a gyermek biztonságban érezhesse magát,

hogy egyéni igényei is érvényhez jussanak, elengedhetetlen a megfelelő napirend megléte, illetve a csoportszokások, szabályok kialakítása. Olyan szabályok, szokások összességéről beszélhetünk, amelyek keretet adnak a napnak, segíti a gyermeket a társakhoz való kapcsolódásban, az együttélés szabályainak elsajátításában. Csoporthelyzetben a gyermek indokoltan ugyan, de megtapasztalja, hogy akaratú törekvései akadályokba ütközhetnek, illetve nem minden kérése teljesülhet az adott pillanatban.

A család, mint nevelési színtér jóval tágabb lehetőségeket tartogat a gyermek számára, illetve nem minden esetben szükséges megtapasztalnia a kivárási nehézségét, valamint akaratú törekvéseinek tágabb lehetőség biztosított. Ugyanakkor mindemellett fontos, hogy gyermek fejlődése, érése során szülő/szülők maguk is kialakítsák saját életritmusukat, illetve egyedi családi rendszerük kereteit, határait, működési szabályait a két szülő együttes megállapodása/megegyezése alapján felállítsák és a gyermeket életkorának megfelelően mindezzel megismertessék. S bár sokféle mintát hoznak magukkal a szülők, illetve különböző nevelési elvek és meggyőződések alakítják a családok nevelési szokásait, de úgy gondolom a tudatosság, következetesség, a határok, szabályok, keretek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a család kiegyensúlyozottan tudjon működni.

Tehát a szülő, a család maga az alapozó „intézmény” nevelési tekintetben is, amire a gyermekkel foglalkozó más szakemberek építkezni tudnak.

Tapasztalataink szerint egyre szélesedő szakadék húzódik a gyermeket gondozó, nevelő közegek között, amely nagyban megnehezítheti a gyermek alkalmazkodását, eligazodását csoporthelyzetben és a későbbiekben az életben is.

Abban az esetben, ha nincs határ, szabály, keret vagy következetesség mindezek elvárásában, úgy a gyermekre véleményem szerint sokkal nagyobb teher hárul csoporthelyzetben, amely belső feszültséget, frusztrációt generál.

A bölcsődei ellátás során kiemelkedő a családi nevelés elsődlegessége, amely szempont során fontos, hogy tiszteletben tartsuk a családi szokásokat, elveket, ugyanakkor a jó együttnevelés azt is igényelné ebben az érzékeny életkorban, hogy bizonyos kereteket képes legyen a két fél egyeztetni, törekedni az együttműködésre a gyermek nevelésében.

A megfogalmazottakkal szemben nagy számban tapasztaljuk az ellenkezőjét, ami megnehezíti a gyermek csoportban történő nevelését, illetve a gyermek helyzetét is a csoportban.

Hiányként megfogalmaznám a tapasztalataink alapján:

- napirend rendszertelensége
- kiegyensúlyozott étkezési ritmus, életkornak megfelelő minőségű, mennyiségű táplálás
- szabályok, határok hiánya vagy következetlenség azok elvárásában
- jó szokások, higiénés szokások kialakításának hiánya
- bölcsődében eltöltött idő hossza

Elhanyagolásra, bántalmazásra utaló jelek:

A gyermeket veszélyeztető elhanyagolásról, bántalmazásról nem tudok beszámolni, ugyanakkor megemlíteném a felületes gondoskodás, ellátás problémáját.

A pelenkás bőrfelület nem megfelelő ápolása, tisztántartása (nem cserélik megfelelően a pelenkát), nem megfelelő méretű ruha, benti cipő, hiányos ruhatár, nem időjárásnak megfelelő ruházat. Gondozatlan, ápolatlan hosszú haj (szembe lógó, elcsatolatlan haj, kifésülés hiánya).

Egészségügyi vagy egyéb jellegű veszélyeztetettség:

Az egészségügyi veszélyeztetettségénél a telemedicinálás problémáját emelném ki. Az utóbbi időben gyakran tapasztaljuk, hogy a beteg gyermekek esetében távgyógyítás történik. A szülő elmondja a telefonba a problémát, majd a gyermek vizsgálat nélkül, látatlanban megkapja a kezelési, gyógyszerelési protokollt vagy semmit, illetve az idő előtti, a gyermek vizsgálata nélküli orvosi igazolását.

Jelen probléma megfogalmazásával, nem az a célom, hogy felülbíráljam az orvost, mint kompetens szakember döntését, de az eljárásmóddal kapcsolatban szükségszerűnek érzem a kifogás megfogalmazását.

A felmerülő problémák többsége ugyan jelenleg nem számottevő, de egyre több esetben megjelenik, mint probléma. Kiemelném, hogy a lehetőségeinket számba véve megbeszéljük a szülőkkel a felmerülő és változtatást igénylő tapasztalatainkat, törekedve a jó együttműködés megtartására.

A beszélgetéseket követően gyakran tapasztalunk pozitív változásokat, amelyek a rendszeres egyeztetéseknek, visszajelzéseknek köszönhetően hosszú távon is fenntarthatóvá válnak, de olyan eset is van, hogy csak ideig-óráig tart.

Itt megjegyezném, hogy sok pozitív élményünk van a különböző családokkal kapcsolatban, a leírtakkal azt igyekeztem körvonalazni, hogy mely problémák azok, amelyek a bölcsődei munkánk során felmerülnek.

Amennyiben a felmerülő problémákra tett megoldási javaslataink hosszabb távon nem hozzák el a gyermekekre vonatkozóan az ideális megoldást, ha tapasztalataink szerint a családok nem tudják a jó gyakorlatokat a szokásrendszerükbe beilleszteni, valamint a gyermekről való gondoskodásban, nevelésben nem történik tényleges minőségi javulás, a bölcsőde felveszi az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ segítő szakembereivel a kapcsolatot. Elsősorban a gyors és célirányos információáramlás biztosítása érdekében telefonos jelzést kezdeményezünk, majd ezt követően szükség szerint írásban is megteesszük a kért tájékoztatást.

Az elmúlt években szoros és jó együttműködés alakult ki az Központ szakembereivel, amely lehetővé teszi számunkra is, hogy egy-egy család problémáját több dimenzióból is képesek legyünk átlátni, megvizsgálni, így a gyermek számára a bölcsődei kereteken belül a legmegfelelőbb gondoskodást tudjuk biztosítani.

Célzott gyermekvédelmi, prevencióos tevékenységet az eddigiekben nem végeztünk. Nem volt kifejezetten olyan tematikusan felépített előadásunk akár szakember bevonásával, akár általunk megrendezett formában, amely valamely gyermekeket és kisgyermekes családokat érintő témakört dolgozna fel.

Nem célzottan, de a szakmai munkába ágyazottan a gyermekvédelmi és prevencióos tevékenység a munkánk során, napi szinten megjelenik mind a kisgyermeknevelő, mind a vezetőség részéről.

A jövőben fontosnak gondolom, hogy különböző témakörökben „előadásokat” szervezzünk, akár nevelési kérdésekben, egészséges életmóddal, gyermektáplálással, családtámogatási formákkal, lehetőséggel vagy egyéb témakörökben.

A gyermekek átmeneti gondozása

Családok Átmeneti Otthona

Városunkban a „Segítségel Könnyebb” Alapítvány működteti a Családok Átmeneti Otthonát.

A koronavírus helyzet 2. és 3. hulláma idején új család nem költözhetett az intézménybe és látogatási tilalom elrendelésére került sor, mely megviselte az intézményben lakó szülők amúgy is alacsony tűrőképességét.

Az intézményben hátrányos helyzetű gyermek 39 fő, halmozottan hátrányos gyermek 21 fő. Mindegyikük esetében helytálló, hogy szüleik legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú, vagy még az sincs meg, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében a komfort nélküli lakókörnyezet párosult a szülők alacsony iskolai végzettségével. Elmondható, hogy napi kapcsolat van a család és a gondozók között, melynek köszönhetően a problémákat gyorsan lehetne orvosolni, ha a szülők a problémák keletkezésekor már segítséget kérnének.

Megítélésünk szerint az otthonban lakó családok között 100%-ban anyagi, életviteli (kevés bevétel, elégtelen pénzbeosztás, tartozások), 60%-ban családi, párkapcsolati (az anyagi nehézség családi konfliktusokat idéz elő), 25%-ban elhanyagolásra, bántalmazásra utaló jeleket, 5%-ban

egészségügyi vagy egyéb jellegű veszélyeztetettséget tapasztalnak, valamint valamennyi családnál nevelési hiányosságok, következetlenség, rossz szülői minta, nincs dicséret, figyelem- és kommunikáció hiánya tapasztalható.

Az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ felé 7 jelzést küldtünk. 2 esetben házirend megsértése történt (alkohol fogyasztás az intézményben, édesanya gyermekével engedély nélkül intézményen kívül töltötte az éjszakát), 1 alkalommal az intézményben történt lopás miatt, 3 alkalommal szülők között és gyermek sérelmére elkövetett bántalmazás miatt, 1 alkalommal elhanyagolás miatt. (újszülött gyermeket az édesanyja a kórházban hagyta) Hatósági intézkedést két esetben kezdeményeztünk, 1 esetben ideiglenes hatályú elhelyezést, mivel az édesanya elhagyta gyermekeit egy párkapcsolat miatt, 1 esetben pedig a gyermekek védelembe vételét.

A felmerülő problémák esetén 4 családnál Nevelési Tanácsadó közreműködését kértük, 2 esetben gyermekpszichiáter, 12 esetben pszichológus szakembert vontunk be a probléma kezelésébe, jogász bevonására nem volt szükség.

Helvettes szülői elhelyezés

Az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ 2014. október 31-ig tudta működtetni a gyermekek átmeneti gondozásának lehetőségét biztosító önálló helvettes szülői hálózatot (3 fővel). A szolgáltatás alkalmas és vállalkozó szakember hiányában szűnt meg, újraindítása céljából azóta is folyamatosan keressük a megfelelő helvettes szülőt, ez idáig sikertelenül. Ehhez nagy mértékben hozzájárul a kötelező képzés hiánya és magas költsége, valamint a jogszabály által előírt egyéb kötelezettségek, melyet a jelentkezők – többek között a megfelelő finanszírozás hiányában - nem vállalnak.

6. A FELÜGYELETI SZERVEK ELLENŐRZÉSÉNEK TAPASZTALATAI:

Az Ajkai Család-és Gyermekjóléti Központban 2022 évben több szakmai ellenőrzés is zajlott, 2022. augusztus 30-án a Veszprém Megyei Kormányhivatal munkatársai tartottak helyszíni szemlét; 2022. október 18-án a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatósága elektronikus úton kért be dokumentumokat, 2022. november 22-én helyszíni fenntartói ellenőrzésre került sor. Mindhárom esetben valamennyi szolgáltatást vizsgálták, hiányosságot nem tártak fel, megállapításra került, hogy az intézmény a szakmai programban foglaltakat végrehajtotta, a szakmai munkát a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, magas színvonalon látja el.

A Városi Bölcsődében 2022. október 10. napján a Veszprém Megyei Kormányhivatal Ajkai Járási Hivatala, közegészségügyi hatósági ellenőrzést és közegészségügyi felmérést folytatott le. Az ellenőrzés során rendkívüli esemény, a szabályozásoktól, előírásoktól eltérő működés, valamint kialakított intézményi gyakorlat nem került megállapításra. A konyhai dolgozók öltözőjének állapota megjegyzésre került a Jegyzőkönyvben, illetve a renoválás szükségessége is. Az intézményvezető jelezte, hogy ez a 2023-as évben lesz esedékes. A konyhai dolgozók másik öltözőben kaptak átmenetileg helyet.

2022. november 25. napján került sor a helyszíni fenntartói ellenőrzésére, amely során megállapításra került, hogy az intézmény működése, a feladatok végzése a jogszabályi előírásoknak megfelelően működik.

Az éves beszámoló, jelentések elküldésre kerültek a Fenntartó felé. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem találtak, így ilyen irányú eljárás indítására nem került sor.

Az érintett intézmények előző évi szakmai munkájukról a Népjóléti Bizottság 2023. április 19. napján megtartott ülésén számoltak be.

Az intézmények szakmai tevékenységének belső ellenőrzése folyamatba építetten, az „Ellenőrzési terv” szabályainak megfelelően történik.

7. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA:

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- a jövőben fontosnak tartjuk a különböző témakörökben való előadások szervezését, akár nevelési kérdésekben, egészséges életmóddal, gyermektáplálással, családtámogatási formákkal, lehetőséggel vagy egyéb témakörben,
- egy városi gyermekvédelmi facebook csoport létrehozása, melyben az aktuális információk mindenkihez naprakészen el tudnának jutni, azon személyek részére, akik benne vannak az ellátó rendszerben. Itt lehetne megosztani a közösségi információkat, aktívan megosztani a gondolatainkat, építeni a kapcsolatokat;
- az óvodai és iskolai szociális segítőkkel kapcsolatban pozitív tapasztalatunk van, akik nagy segítség a tanulóknál észlelt magatartási, pszichés, szociális problémák megoldásában, szükséges lenne a számuk növelése;
- hasznosnak tartanák a rászoruló gyermekek, családok részére programok szervezését szabadidő hasznos eltöltésére, tanulás segítését;
- gyerekek nyári táboroztatásának lehetőségeit bővíteni (vidéken, az ország más tájaira is eljutva...);
- a gyerekek, fiatalok számára tágas, biztonságos, közösségi tér biztosítása;
- dohányzásról való leszokás program
- könnyen elérhető tájékoztató a környéken dolgozó szakemberekről: tanácsadó, pszichológus, pszichiáter;
- iskolapszichológus biztosítása.

8. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA

A Gyermekjóléti Szolgálat bűnmegelőzési tevékenysége fent részletezett családgondozói tevékenységében, illetve prevenciós szabadidős tevékenységek szervezésében és lebonyolításában nyilvánul meg.

A legjellemzőbb, illetve leggyakoribb veszélyeztető okok: az anyagi-, életviteli problémák, családi, párkapcsolati konfliktusok, nevelési hiányosságok, szülői elhanyagoló magatartás, higiénias hiányosságok, tanulási és beilleszkedési problémák, rossz társaság, hiányzási problémák, pánikbetegség, anorexia, szorongásos tünetek. Új problémaként merült fel a gyerekek körében az alkoholfogyasztás, tiltott szerek használata (pl. Elf-Bar), valamint a távgyógyítás, mint egészségügyi veszélyeztetettség problémája.

Tagjai vagyunk a Veszprém Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság Család-, Gyermek- és Ifjúságvédelmi, valamint Bűnismétlés elleni, Reszocializációs és Áldozatvédelmi Munkacsoportjának.

Az "Ajka város stratégiája a kábítószer-probléma megelőzésére" címmel 2018-ban elfogadott dokumentum rögzíti azon tapasztalatok, értékek és célok összességét, amelyekre a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a városban folyó kábítószer-ellenes tevékenység szakmai iránytűjeként hagyatkozik a 2025-ig tartó időszakban. A félidőhöz érve egyfajta felülvizsgálatra, illetve a következő időszak feladatainak tervezésére is szükség van a kitűzött célok elérése és a haladás érdekében. Ezért döntött úgy a KEF, hogy a Veszprém Megyei Önkormányzat programjában részt vesz és megalkotja a cselekvési tervet. A KAB-KEF-20-0013

„Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Veszprém megyében” című projekt keretében nyílt lehetőség a tervezési folyamat végig vitelére. Az Ajkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum koordinálásával valósult meg a program 2022. IV. negyedévében.

A kiinduláskor megfogalmazott elsődleges cél az elfogadott kábítószerügyi stratégiához rövid, közép és hosszútávú (1, 2, 3-4 év) cselekvési terv készítése, valamint a KEF szervezeti frissítése, a kapcsolatok és kapcsolódások (a cselekvési terv mentén is) megújítása volt.

A program egy kérdőíves felméréssel kezdődött a KEF tagok körében: a 2018 és 2022 között megvalósult kábítószerügyi tevékenységekről. Ezt követően a KEF tagok egy szervezetfejlesztési tréningen vehettek részt, majd a helyi médiumok (lineáris, print, online) kábítószerügyi tartalmainak elemzése történt, az előző 2-3 évben megjelent hírek, tudósítások alapján. A reflektív fókuszcsoporthoz megvizsgálta, hogy erőforrásbőség esetén milyen szolgáltatásokat, programokat vásárolnának/fejleszténe és tennének elérhetővé az intézmények. A kábítószerügyi stratégia 2018-as elfogadásakor meghatározott konkrét feladatokat és tevékenységeket fontosságuk és sürgősségük szerint csoportosították a tervezési folyamatban részt vevő szakemberek. Ez képezi a rövid, közép és hosszútávra tagolt (a következő 3 éves időszakra vonatkozó) cselekvési terv alapját.

2022.12.16-án a közösen megalkotott cselekvési terv-dokumentáció elfogadására került sor ZOOM-meetingen keresztül.

Ajkai Rendőrkapitányság

Az Ajkai Rendőrkapitányságon a bűnmegelőzési tevékenységet a Kapitány Közvetlen állományába tartozó kiemelt megelőzési főelőadó, Gyuris Mónika r. szds koordinálja. Munkáját elsősorban az iskolai előadásokon és rendezvényeken látja el, feladatai elvégzésében a körzeti megbízott kollégák segítik. 2022-ben a 2021-es évhez viszonyítva a bűnmegelőzési tevékenységet ellátók létszámában változás nem történt. 2022. évben 223 alkalommal összesen 8675 fő részére tartottak bűn és balesetmegelőzéshez fűződő programokat, rendezvényeket.

Illetékességi területünkön 2022. évben a bűnelkövetők száma csökkent a 2021-es évhez viszonyítva. Az ismertté vált elkövetők döntő többségét továbbra is a felnőtt korúak teszik ki. Általánosságban elmondható, hogy egyes esetekkel összefüggésben a szülők gyermekek iránt tanúsított figyelmetlensége megállapítható, valamint az, hogy a gyermek nem kapja meg a megfelelő figyelmet és cselekményével kívánja felhívni magára a vele való foglalkozás igényére a figyelmet.

Fiatalkorúak esetében elmondható, hogy az elkövetett jogellenes magatartások kalandvágyból, meggondolatlanságból vagy épp a barátok előtti megfelelési, bizonyítási kényszerből adódik. A fiatalok által elkövetett jogsértésre jellemző a rongálással, garázdasággal elkövetett cselekmény, mely főként a hétvégi, éjszakai órákban, azon belül is az iskolai szünidők alkalmával történik. Az elmúlt évekhez viszonyítva a bolti lopások száma visszaszorult, mely elsősorban a biztonsági kamerarendszerek kiépítésének köszönhetőek. Az eljárások adatai alapján elmondható, hogy a fiatal felnőttek konfliktusaik nagy részében erőszakot alkalmaznak, így a garázdaságokhoz kapcsolódó testi sértések sértettjei elsősorban ez a korcsoport.

A családon belüli erőszakkal elkövetett bűncselekmények az Ajkai Rendőrkapitányság illetékességi területén az előző évhez képest csökkentek. A testi sértések elkövetése is csökkent az előző évhez képest, többségben az otthonokban történtek a jogsértések, nem a közterületeken. A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmények, a garázdaságok, a tartás elmulasztása bűncselekmény száma csökkent, a kapcsolati erőszak és a zaklatás száma stagnált. Az esetek során az áldozat legtöbbször nő vagy gyermek. Számos esetben vele egy háztartásban élők sérelmére követnek el bűncselekményt, vagy kiskorú gyermek szemé láttára történnek konfliktusok, verekedések. A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény csökkent.

A 2022. évben elrendelt büntetőeljárások vizsgálata során megállapítható, hogy jelentős részben

az ajkai és a devecseri Gyámügyi Osztályok ügyintézői kezdeményezik az eljárás megindítását. Kisebbségi arányban történik rendőrségi jelentés vagy a sértett feljelentése alapján eljárás kezdeményezése.

Az Ajkai Rendőrkapitányságon elrendelt nyomozásokat tanulmányozva elmondható, hogy a hozzátartozók között elkövetett cselekmények során a bántalmazottak és bántalmazók többnyire házastársi, élettársi kapcsolatban állnak egymással és közös ingatlanban élnek. Korukat tekintve inkább a középkor a jellemző. A bántalmazást minden alkalommal szóváltás előzte meg, az alkoholfogyasztás nagymértékben szerepet játszott a bántalmazó személy viselkedésében. A nők-férfiak arányának vizsgálata során megállapítható, hogy az esetek nagy részében férfi bántalmazza a nőt.

Az elmúlt évben ideiglenes hatályú elhelyezésre rendőrségi jelzés alapján nem került sor.

A gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetővé válásának megelőzése érdekében rendszeresen tartottunk a korosztályoknak megfelelő bűnmegelőzési előadásokat szakközépiskolákban, kiemelten a dohányzás, alkohol és a kábítószer fogyasztás következményeinek témakörében.

A devianciák kockázati tényezőinek jelzésére és a korai szakszerű beavatkozásokra tekintettel, a megelőzési előadó jó munkakapcsolatot alakított ki a családsegítő és a családtámogató, valamint a pártfogó felügyelői szolgálatokkal.

A keresletcsökkentés érdekében több alkalommal került sor droggal kapcsolatos felvilágosító jellegű előadás megtartására az ajkai szakközépiskolákban.

A droghasználat és kábítószer- bűnözés kezelése, megelőzése érdekében kapitányságunk 2005. óta tagja a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak (KEF). Drogreprevenációs tanácsadói feladatokat Gyuris Mónika r. százados kiemelt megelőzési főelőadó látja el. 2022. évben drogreprevenációs tanácsokért nem fordult sem emailben, sem telefonon keresztül a lakosság. A drogreprevenációs tanácsadó személye és elérhetősége minden egyes esetben kiküldésre került a helyi médiák részére.

Kapitányságunk hosszú távú célja az objektív és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés, a gyermek és fiatalkori bűnözés, az időskorú személyek ellen elkövetett bűncselekmények csökkentése.

Folyamatban lévő programjaink: „Iskola Rendőre” program, DADA oktatás, OVI-Zsaru program, Ovíjárát.

Jelen vagyunk a területünkön működő összes általános és középiskolában és 9 óvodában.

Az Ajkai Rendőrkapitánysághoz 39 település tartozik, melyből 14 településen összesen 22 db oktatási intézmény van, ebből 4 db középfokú intézmény működik, melyekhez tartozik egy-egy iskola rendőr. Összesen 16 fő rendőr.

2022. évben az Ajkai rendőrkapitányság illetékességi területén összesen 20 esetben adtunk írásban jelzést a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok felé. Az esetek többségében a Devecseri Rendőrőrs munkatársai fogantatosították az elsődleges intézkedéseket.

9. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS:

Alapellátás, szakellátás

Ajka városban a **Molnár Gábor Műhely Alapítvány** feladat-ellátási szerződés keretében vesz részt az alapellátásban, a fogyatékosok nappali ellátását biztosítja, két telephelyen működő, intézményében.

Az Alapítvány, a 2000. február 28-án kelt szociális feladat-ellátási szerződés értelmében fogyatékos nappali ellátást működtet, az Ajka város Önkormányzata által rendelkezésre bocsátott épületekben. 2011. február 24-től az ellátotti létszámunk 60 főre, majd 2022. október 1-jétől 70 főre emelkedett. Ehhez az Önkormányzat 10 000 000 Ft támogatást biztosított 2022-ben. A 8451

Ajka, Padragi út 200. szám alatti telephelyükön nappali ellátás, fejlesztő foglalkozás és rehabilitációs foglalkoztatás működik.

Alapítványunk a nappali ellátást igénybe vevők számára, fejlesztő foglalkoztatást is biztosít, és 2021-ben a rehabilitációs foglalkoztatásban dolgozó, megváltozott munkaképességű munkavállalóink közül is (26 fő), 9 fő a nappali ellátást is igénybe vette.

Az ellátottak köre:

Az alapítvány célja, hogy Ajka városban és vonzáskörzetében élő értelmi, érzékszervi fogyatékossgal élő, pszichésen és mozgásában sérült személyek nappali ellátását biztosítsa. Életkorra, nemre, sérülési fokra való tekintet nélkül bárki bekerülhet az ellátottak körébe, aki rendelkezik ORSZI Szakvéleménnyel, amennyiben vállalja az ellátási megállapodásban rögzített feltételeket, és nem veszélyezteti saját, és mások testi épségét.

A sérült fiatalok jelentős része a társadalom perifériáján élő, hátrányos helyzetű családból érkezik, magas a hátrányos és halmozottan hátrányos fiatalok aránya.

Az ellátottak körét egészében szemlélve megállapítható, hogy az értelmi sérültség nem definiálható önmagában, hiszen pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elakadások nehezítik a sérült, és szűkebb környezetének életlehetőségeit.

A központi idegrendszer károsodása akár örökletes, akár környezeti tényezők hatására jön létre, fejlődési zavart okoz. Az eltérés mennyiségi szempontból mérhető, minőségi szempontból leírható.

Túlnyomó többségben az értelmi (enyhe, középsúlyos) sérülés fordul elő, amelyhez epilepszia, és kevert szorongásos tünetek társulnak. Down szindrómával 6 sérültet, epilepsziás tünetekkel 6 sérültet gondozunk. Az értelmi sérültségük kapcsán, iskolai tanulmányaikban is jelentős zavar jelentkezett, amelyhez a közösségi alkalmazkodás negatív módosulásai is terhelően társultak. A 2 fő látássérültet látunk el, egyikük segítő kutyával él. Hallássérült fiatalunk szociálisan erősen gátolt. Értelmi sérült fiataljaink jelentős része szintén erősen gátolt szociálisan, néhányan pedig túlzott közléskényszerrel, erős önérvényesítési szándékkal, agresszív magatartással nehezítik társas kapcsolataikat. Halmozottan súlyos sérültek mindennapi fejlesztése, gondozása a fájdalommentes, és az egyre gyorsuló leépülést megakadályozandó céllal bír. 18 év alatti ellátottunk nincs.

A foglalkoztatásban egyre több a pszichiátriai beteg, az alkoholbetegség miatti megváltozott munkaképességű munkavállaló, és ez a tény, szakmailag kihívás elé állítja a szakembereket.

Foglalkozásaink:

Legfontosabb törekvésünk, hogy a fogyatékossgal élőket az önállóság területén, a legmagasabb szintre tudjuk fejleszteni ahhoz, hogy életüket egyedül is kormányozni tudják.

Az önállóság fejlesztése 2022-ben prioritás volt:

- *Életvezetés foglalkozás:* az egyszerű ételek elkészítése, hozzávalóinak beszerzése, ehhez kapcsolódóan a pénzkezelés, vásárlás, és kommunikáció fejlesztése. Takarítás, mosás, vasalás, varrás elemeinek az elsajátítása, a szükséges munka meglátása, elvégzése. A 2022-ben a kollégákkal és az ellátottakkal közösen is számos süteményt, főzést bonyolítottunk. A felnőtt fogyatékossgal élők, egyre idősödő szülőikkel, hozzátartozóikkal rendelkeznek, akik számára nagy teher, hogy minden életterületre kiterjedően gondoskodjanak. Ezért felkészítjük a sérült felnőtteket az egyedül töltendő időkre, és az abban fellelhető, önállóan megoldandó feladatokra. Sajnos, az egyik sérült fiatalnak elhunyt az apukája is, így most az önálló életvezetésre igyekszünk alkalmassá tenni.
- *Kézműves foglalkozás:* ajándék és dísz tárgyak készítése a tervezéstől, a kivitelezésig. Itt a hímzéstől, a gyertyaöntésig, a képeslap ragasztásától, a virágkötészetten át a batikolásig minden technika és lehetőség megvalósul. A célunk, hogy produktumot hozzanak létre, és

igényes, minőségi munkát végezzenek. Vannak olyan ellátottak, akiknél a kéz bénulása miatt, maga az alkotói folyamat hangsúlyos, és nem a produktum alkotása.

- *Zeneterápia:* 25 alkalommal állt színpadra a Hangadók zenekar. A próbák és a stúdiómunkák még fontosabbá váltak. Több kamerát, és egy drónt is beszereztünk a képi anyag megteremtése érdekében. Az új dalok mellett, Zemán Janó frontember elektromos dobot kapott (ami sokkal halkabb, mint a klasszikus dob), hogy a lakásában is tudjon gyakorolni. Még egy dobtanárt is tudtunk fogadni, hogy a fejlődése biztosított legyen.
- *Táncterápia:* Egyre fogyóban vannak a táncos párijaink, főleg így, hogy a munka a délelőtt nagy részében hangsúlyosabb, mint a gyakorlás. Kisújszálláson tudtuk bemutatni azt a színdarabot, amit a Down-szindróma világnapjára írtak a kollégák.
- *Ambrózia színjátszó csoport:* azoknak a fiataloknak, akik nehezen tanulnak szövegeket, akik visszahúzódóak, és inkább a játékos énükkel tudnak megnyilvánulni. A kisújszállási fesztivál lehetőséget adott a tánc mellett a színjátszás bemutatására is. A nyári drámatáborban volt arra lehetőség, hogy valódi színészekkel gyakoroljanak az ellátottak.
- *Dráma foglalkozás:* szituációs játékokkal igyekszünk mozgósítani a sérültek érzelmi kifejező erejét. Célunk, hogy szavakat rendeljenek olyan érzésekhez, megélésekhez, amelyeket kezdetlegesen azonosítanak ugyan, de kifejezni nem tudják. Kiváló foglalkozás konfliktusok átbeszélésére, viták elsimítására, megbántódások kifejezésére. Erre nagyon nagy szükség van, mert a szerelmi viszályoktól a hatalmi harcokig, mindenféle konfliktus előfordul. Sajnos, még a szülőket is bevonják, emiatt több rendkívüli szülői értekezletre is sor került.

A nappali ellátás mellett fő tevékenységünk a MUNKA.

Fejlesztő foglalkoztatásban 15 fő foglalkoztatását végeztük. 2022-ben is minden munkavállalónk a Munka Törvénykönyve szerint szabályozott munkaviszonyban. Szövés, parkgondozás, takarítás és csomagolás tevékenységekben dolgoztak, a nappali ellátásban megállapodással is rendelkező munkavállalók.

A rehabilitációs foglalkoztatás 2022-ben, 26 fő foglalkoztatását tette lehetővé. Takarítás, szövés, szociális segítség, sorjázás, kismegszakítók összeszerelése és csomagolás munkakörökben tudunk foglalkoztatni a székhelyen és a telephelyen egyaránt.

A kétféle támogatott foglalkoztatás maximálisan elkülönül, kettős finanszírozás nem valósul meg.

A „Kristály-völgy” Terület- és Vidékfejlesztési Egyesület jóvoltából az **Önkéntes Pont** 2022-ben is működött. Ebben a projektben, mint fogadószervezet szerepelt az alapítványunk, és 6 fő önkéntest fogadtunk. Az ajkai, érettségire adó oktatási intézményekkel együttműködési megállapodást kötöttünk a közösségi szolgálat teljesítésének céljából. Így fogadószervezetként, a diákokat is hozzásegíthetjük az érettségi feltételül szolgáló 50 óra önkéntes munka megszerzéséhez. Egy fő állandó önkéntesünk a nyári táborozásban is nagy segítség volt.

Városunkban az **„Otthon Segítünk” Alapítvány** és a **„Te Számítasz” Egyesület** szociális segítő munkát végez, elsősorban a rászoruló családok életviteli segítése területén. A rászoruló, hátrányos helyzetű gyerekeknek tanulási, felzárkóztatási foglalkozásokkal.

Az **Evangelikus egyháznál** minden vasárnap van gyermekfoglalkozásuk, főleg kisebbeknek 3-15 fő. A gyermekek vonatkozásában a szabadidő hasznos eltöltése céljából van eseti (nem rendszeres) kiránduló körük, illetve táboruk is.

Szabadidős tevékenységek, programok:

Az önkormányzat a civil szervezetek és sport klubok támogatásával, a nyári táboroztatás biztosításával segíti a gyermek-és fiatalok hasznos szabadidő eltöltését. 2022. évben is a nyári szünet időtartamára az önkormányzat megszervezte és biztosította a nyári napközit az Ajkai Család-és Gyermekjóléti Központ intézményen keresztül, ahol a központ munkatársai biztosították a gyermekek felügyeletét hétköznap 8.00 – 15.00 óra között, valamint gondoskodtak a szabadidő hasznos eltöltéséről.

A középiskolás és egyetemista korosztály számára az önkormányzata 2022. évben is megszervezte a nyári diákmunkát. Ennek keretében július 11. naptól augusztus 30. napjáig 12 diákot foglalkoztattunk, 6 órás munkaviszonyban a városi intézményeknél, civil szervezeteknél és a városi strandon.

A diákok foglalkoztatása a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának pályázati támogatásával valósult meg 1.670.595Ft összegben.

A **Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár** gyermek- és ifjúsági csoportja rendezvényeik tervezésekor fontosnak tartja az iskolán kívüli szabadidő eltöltésének hasznos biztosítását. Tevékenységünk egésze átfogja az óvodás, általános és középiskolás korosztályú gyermekek körét. Célunk, hogy a különböző érdeklődésű fiatalok is lehetőséget találjanak ismereteik bővítésére. Rendezvényeink tervezésekor fontosnak tartottuk, hogy tevékenységünk segítse, kiegészítse az iskola, család oktató-nevelő munkáját, hozzájáruljon a diákok testi – értelmi és érzelmi nevelésének sikeréhez, a vetélkedőkön, túrákon, tájékoztatókon résztvevők alkalmazzák, elmélyítsék, gazdagítsák a megszerzett ismereteiket, gyakorolják, fejlesszék képességeiket, készségüket, gyermekek, fiatalok pályaválasztásához, személyiségük fejlődéséhez kínálunk programokat.

Részt veszünk kreatív foglalkozásokon, melyeket ötleteinkkel, alapanyagainkkal segítünk változatossá tenni. Igyekszünk figyelmet fordítani arra, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek részére színvonalas szabadidő programokat biztosítsunk.

Nyári szünetben a kézműves és bőrműves tábort szerveztük meg, őszi szünetben játszóházat.

Egész évben rendelkezésre áll a gyermek könyvtári részleg.

A városban 37 sportegyesület működik, melyek keretei közt minden gyermek és fiatal megtalálhatja a számára megfelelő szabadidős tevékenységet (kézilabda, foci, kosárlabda, röplabda, jégkorong, vízilabda, úszás, teke, sakk, boks, aerobik, tánc, küzdősportok, atlétika, tájfutás, kerékpározás, asztalitenisz).

Városunkban a Sportváros Nonprofit Kft. koordinálásával számos *szabadidős tevékenység zajlik*.

A legkedveltebb szabadidősport a *kispályás labdarúgás*. Az egész év folyamán szabadterén, vagy teremben heti rendszerességgel 300-350 fő sportol a Városi Kispályás Bajnokság, a Városi Öregfiúk Bajnokság és a Téli Terembajnokság keretein belül.

Szintén nagyon népszerű a *tekés*. A versenyek az Ajka Kristály Sportegyesület tósokberéni tekepályáján zajlanak.

Kedvelt szabadidős tevékenység a *természetjárás*, melynek fő szervezője az Ajka Város és Környéke Természetbarát Szövetség. (Zöld túra, Fiatalok Tájékoztatói Túraversenye; Kankalin túra). Nagyon sikeresek a *futó* programok, a Somló-csúcs futás, az „Ajka rajtja” és a Szilveszteri futás, az Éjszakai futás.

A kerékpárutak utóbbi években történt bővülésének köszönhetően pozitív változást mutat *kerékpáros mozgalom* erősödése.

Az *Extrém sportpálya* létrehozásával az Önkormányzat megteremtette a lehetőséget a BMX-esek, a terepkerékpározók, a görkocsolyázók, gördeszkások számára, hogy kulturált és biztonságos körülmények között hódoljanak kedvenc sportáguknak.

A jelzőrendszer tagjai által készített tájékoztatók alapján **összefoglalóan** elmondható, hogy a napi munkavégzésük során a gyermekvédelmi munkát fontosnak érzik, kompetencia határaikon belül a lehető legtöbb segítséget nyújtják a felmerülő problémák megoldásában. A legtöbb intézmény beszámolója érintette a szakemberekkel való együttműködés meglétét, valamint a prevenciós tevékenység fontosságát, illetve azon tevékenységek előtérbe való helyezését, melyet intézményünk is fontosnak tart.

Tapasztalható, hogy egy változásban lévő folyamat részesei vagyunk, melyben minden szakterület érintett. Elmosódnak a határok, megváltoznak a szerepek, komplexebbé válnak a családban és a szakterületeken jelentkező problémák, ezáltal a szakemberek közötti még nagyobb összefogásra, összedolgozásra van szükség, hogy eredményeket érjünk el. Továbbra is fontosnak tartjuk a szakmaközi megbeszélések személyes találkozással való megtartását, mivel a szakembereknek ezen fórumon van lehetőségük a tapasztalatcserére, továbbá egymás munkájába való betekintésre.

A 2022-es év – az Ukrajnában kitört háború miatt kialakult válsághelyzet következtében - újabb nehézséget hozott a családok életében és a munkánkban is. Pozitívum, hogy Ajkán az összefogás nem ismer határokat, az adományok száma évről évre több és mi igyekszünk azt eljuttatni valamennyi helyi lakos és a menekültek számára is. Egész évben folyamatosan segítjük élelmiszerrel a hozzánk fordulókat, nem csak ünnepek idején szervezünk akciókat.

Az önkormányzat 2022. évben is a kötelezően előírt pénzbeli, természetbeni ellátásokat a rászoruló igényjogosultak részére megállapította és folyósította. Ezen felül az önkormányzat a rendeletében meghatározott egyéb pénzbeli és természetbeni ellátásokat (települési támogatás, tanszertámogatás, szünidei gyermekétkeztetés, nyári napközi) saját költségvetése terhére biztosította. A gyermekjóléti alapellátásokat intézményein (Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ, Városi Bölcsőde) keresztül minden rászoruló részére biztosította. Az intézményekben a személyi és tárgyi feltételek a működéshez adottak, és a jogszabályi előírásoknak megfelelőek, minden intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. Szakmai munkájukat magas színvonalon látják el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megvitatni, és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Ajka Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést megvitatta, azt elfogadja.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy az önkormányzat a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben kötelezően előírt pénzbeli, természetbeni ellátásokat, valamint gyermekjóléti alapellátásokat a városban élő, rászoruló gyermekek és fiatalok részére 2022. évben is biztosította.
3. A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy az átfogó értékelést, a törvényi előírásnak megfelelően, a gyámhatósági feladatkörben eljáró Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának küldje meg.

Felelős: jegyző

Határidő: 2023. május 31.

Ajka, 2023. május 8.

Schwartz Béla
polgármester

Dr. Jáger László
jegyző